

leerde. Eene vischschuit, die op die hoogte was, zag
aanwielijks het dreigende gevaar, of de koene schipper
Cornelis de Groot wendde zijn vaarttuig en had het
gebruik de brk te bereiken en door middel van een
verworpen tros vier der 8 man, waaruit de equipage
bestond, over te nemen, maar door eene hooglopende
zee wiet zijn vaarttuig weggeslingerd en was hij buiten
de mogelijkheid om de andere schipbreukelingen te
helpen. Weinig tijds daarna zag men de brk uit
slaan en, zoo niet van Cocksloep redding
tegevoeld, zijn ongetwijfeld de andere vier op-
verreken, waarvoor de kapitein, jammerlijk om-

Nieuwe Dier 9 november. — De officier van ge-
zondheid 3de kl. J. F. Manikus, van het wachtschip
„Groot“, gaat met den 16 dezer over aan
boord van Zr. Ms. stoomfregat Zeeland, te Vlissingen.
De 2de kl. is bevorderd de adelborst
van kl. Dittlof Tjassens, thans non-actief.

MOEDELBURG 7 november. — Bij de dezer dagen
wordende vergaderingen der Provinciale
Staten is door den heer van den Bosch c. s. voor-
den 2den dingsdag van april a. s. buiten-
provincie te komen, om door wijziging van de
voorschriften betrekkelijk de calamiteuse
of door het vaststellen van een nieuw concept-
wet, eene regeling dezer aangelegenheid over-
tebrengen op de wenschen der Hooge Regering voor te
brengen, en deswege in de Zomervergadering definitief
te worden. Het voorstel is evenwel nog niet be-
kend geworden.

vere mag zich verheugen in een aan hetzelfde van
de provincie toegekend subsidie van f 7500,
die verbetering van de haven, welke noodzakelijk moet
worden, alsmede ter daarstelling eener
spuiboezem, een en ander onder nadere
overwegingen wat het onderhoud betreft.

MOEDELBURG 8 november. — Het voorstel van den
heer van den Bosch c. s. betrekkelijk eene te beproe-
ven regeling der calamiteuse polders is door de Provin-
ciale Staten heden met bijna algemeene stemmen
aangenomen. Gedeputeerde Staten zijn alzoo verzocht
de voorbereidende werkzaamheden te willen zorg-
vuldig te doen, ten einde bij eene in het begin van april te
wordende nadere vergadering die zaak zoo mogelijk te
besleiden. De deliberaten over het in de afdelingen
aangehouden tot de zomer-bijeenkomst.
aan het verleen van rentelooze voorschotten aan de
gemeente-besturen voor het aanleggen of verbeteren
van wegen in de provincie zal nog meerdere uitbrei-
ding worden, o. a. door het aangaan eener
wet van f 525,000. De zitting der Staten is heden
afgesloten.

RAMSDONKSVERR 10 november. — In den afge-
voerde nacht omstreeks één ure is alhier brand ontstaan
in de T. v. S. die door den hevigen wind zoo spoedig
aan nam dat aan geen blusschen te denken was en het
gehele huis eene prooi der vlammen werd. Twee
menschen van den bewoner, een 22 en een 12 jaren oud,
op den zolder slapen, zijn in de vlammen omge-
komen, terwijl de overige huisgenooten te nauwernood
ontkomen zijn. Eene belendende schuur is door den
regen nog behouden gebleven, daar de
schuurpuit geene dienst kon doen.

BAARDERWIJK 7 november. — Den 15 dezer zal van
naar Batavia vertrekken de wachmeester E. S.
Lind, om op voornoemd datum in het Nieuwe
over te gaan aan boord van het schip Ary
gezagvoerder J. G. Kunst; tevens zal met
het schip Hermine Marie Elizabeth, gezagvoerder
Lind, naar Ned.-Indië vertrekken de 2de luit. der
artillerie en sappers J. E. Turolla, bestemd voor de
dienst in Indië.

ZWOLLE 8 november. — Voor het kantongerecht
is jl. donderdag behandeld de zaak tegen dr.
Tirat, uit Parijs, wegens het onbevoegd uitoefenen der
advocaatskunst hier ter stede. De gedaagde is verschenen
met zijn advocaat, zekeren Jansen, koopman
zaakwaarneer te Arnhem. Deze beweerde dat
Tirat wel degelijk geneesheer was en vertoede
de bewijzen daarvan onderscheidene diploma's. Op de
aanmerking van den kantongeregt, dat die stukken
andere geboorteplaats van den gedaagde aan-
toonden, dan welken door den advocaat werd
gevoerd, antwoordde deze, dat hij niet wist waar
Tirat geboren was, omdat hij geen Fransch ver-
hoort heeft, een regt, waartoe hem octrooi was
vertoend. De getuigen, in deze zaak gehoord, ver-
trouwen op bitteren toon, dat zij door middel van
hunne ziekten en gebreken aan den eescaap
kenbaar gemaakt, die hun heeft verteld, dat
eenige hoop in het onheilbare middel voor hunne
ziekten bestond in het toestel, dat zij op het lijf
dragen; dat zij later hebben bevonden dat
toestellen eene portie zout met blaauwsel bevat-
ten en aan niemand iets hadden geholpen dan
aan dr. Tirat, aan wien zij hunne zuur ver-
renten op het altaar der ijtgelooftigheid hebben
vertoend. De ambtenaar van het O. M. requireerde
schuldigverklaring van den gedaagde en veroor-
deelde hem denzelfden tot eene geldboete van f 50
te worden. Aanstaanden donderdag zal in deze
zaak vonnis worden gewezen.

De Twentsche Cour. meent met zekerheid te
kunnen berichten, dat in den loop der volgende week
aanvang met de werken van den spoorweg Almelo-
bergen zal worden gemaakt. (Z. C.)

„Nederlandsche Werkman“ is de naam van een
en goedkoop boek, waarvan wekelijks een
zal worden uitgegeven en waarvan de eerste af-
druk algemeen dezer dagen wordt verzonden.
Betrekt het ook in ons land niet aan algemeen
instellingen, welke de verheffing en veredeling
het volk beoogen, in weerwil daarvan bestaat bij
de groote massa nog te weinig behagen in verstands-
voering, te weinig lust om het onlerrigt van jeug-
den te herhalen en te versterken, weinig meer
een organisch besef van zijnen toestand. De
gebreken om lichamelijke uitspanning te genieten,
voor de volksklasse, mogen met den dag vermeerd-
ren, men vergeet niet dat verspilling der door hen
vergeerde penningen langs dien weg vaak al te ge-
wone zaak gaat. Maar dan mogen voor het minst
gelegenheden om eene geestelijke ontspanning te
kunnen gelijken tred houden, en mag men ook ver-
toend, dat vermeerdert van kennis, op populaire
mededeeld, langzamerhand de menigte zal
worden van ruwe en ongebonden vermaken en op-
aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal een ont-
werp van wet, geschoeid op den leest der Fransche
wet van 1850, aangeboden. Dat ontwerp, in de
zitting van 18 maart 1852 door de Tweede Kamer
met 48 tegen 7 stemmen aangenomen, werd echter in
de zitting van 26 april van dat jaar door de Eerste
Kamer met algemeene stemmen verworpen.

iedereen werkman persoonlijk worde deelgenomen.
Mannen van naam hebben zich vereenigd om dit
tijdschrift zowel belangrijk van inhoud als aangenaam
van vorm te doen zijn. Wij mogen derhalve ver-
trouwen, dat de „Nederlandsche Werkman“ eenen
onverdeelten, duurzamen bijval zal vinden.

De Nieuwe Zegelwet.

Thans is ook de concept-wetsvoordragt op het regt
van zegel, dat vroeger reeds aan de hoofdamtenuaren
van de registratie was verzonden ten fine van onder-
zoek en advies, ook ter kennisneming aangeboden aan
de Kamers van koophandel en fabrieken. De strekking
en de bepalingen van dat concept zijn reeds of geheel
of in hoofdzaak medegedeeld. De Memorie van Toelich-
ting bevat evenwel nog menige bijzonderheden,
zooewel aangaande het handels- als dagblad- en ad-
vertentie-zegel, die wij hier laten volgen, onder opmerking
dat het stuk in kwestie blootelijk nog is eene proeve
van ontwerp, dat eerst later aan de Vertegenwoordig-
ging zal worden ingediend, na kennisneming van de
gevoelens der gehoorde ambtenaren of autoriteiten.
De Memorie van Toelichting vangt aan met de om-
schrijving van de zegelbelasting, volgens de wetten
van 3 oktober 1843 (Staatsblad n.º 47) en van 10
december 1845 (Staatsblad n.º 86).

Het tegenwoordig ontwerp strekt om al die wetten,
wetsbepalingen en Koninklijke besluiten te vervangen.
De voornaamste veranderingen, welke het concept ten
doel heeft, zijn de volgende:

1º, dat de onderhandsche acten van verhuering en de
onderhandsche acten van beleening op effecten enz.
niet meer aan het zegelregt, geveendelidig aan de
sommen of geldswaarden, onderworpen zullen zijn;
2º, dat het zegelregt op wisselbrieven en handelspapier
aanmerkelijk wordt verlaagd, en de betaling daarvan
aan den eenen kant door invoering van een plakzegel
zeer vergemakkelijkt, maar ook aan den anderen kant
door strengere strafbepalingen beter verzeerd wordt;
3º, dat onderhandsche kwitantien en a. d. g. zegel-
regt als wisselbrieven en ander handelspapier, en dat
polissen van verzekering en bewijzen van verwaar-
borging aan een gering zegelregt, geveendelidig aan
de verzeerde som, onderworpen worden, beide even-
zeer onder strengere strafbepalingen teg. n. ontduiking;
4º, dat van het zegelregt worden ontheven de regis-
ters van den burgerlijken stand en de registers van
ontvang van gemeente- en opebare instellingen, 5º,
dat het zegelregt op de dagbladen, couranten, nieuws-
papieren, tijdschriften, catalogussen, prospectussen,
aankondigingen, berigten en andere drukwerken, wordt
afgeschaft; 6º, dat insgelijks wordt afgeschaft het zegel-
regt op advertentien, en 7º, dat de, volgens het ont-
werp te heffen zegelregten, niet met opcenten zullen
worden verhoogd.

Tot toelichting dezer rubrieken strekt het navolgende:
N.º I. Zegelregt op onderhandsche acten van ver-
huering en op onderhandsche acten van beleening. Volgens
het ontwerp van wet op de registratie zal het evenredig
zegelregt, dat thans op deze acten geheven wordt,
door een evenredig registratieregts worden vervangen.
De redenen voor die verandering zijn bij de toelichting
van dat ontwerp opgegeven.

N.º II. Zegelregt op wisselbrieven en ander handels-
papier. Ofschoon dit zegelregt hier te lande, even
als in de meeste andere landen van Europa, sedert
eeuwen geheven is, is het echter, even als in die
landen, ook hier te lande steeds op schromelijke wijze
ontdoken. In andere landen heeft men reeds vóór
jaren bij de wet strenge maatregelen tegen die ont-
duiking genomen.

In Engeland is, volgens eene wet van het jaar 1831
van Koning GEORGE, cop. 25, art. 6, een wissel, die
binnen het Rijk op ongezegeld papier getrokken is,
„een nuttelos papier; geen verzuim kan den houder
van telegeworpen, wegens niet aanbieding ten
behoorlijken tijde, of wegens het niet kennis geven
van non-acceptatie of non betaling; evenmin kan,
ingeval van faillissement, uit een dergelijk stuk het
bewijs der schuldverordering worden ontleend.“ Aldaar
is bij de wet van 9 augustus 1854 (17 en 18, VICTORIA,
cop. 83, art. 5), ten aanzien van buiten het Rijk ge-
trokken wisselbrieven bepaald: „dat niemand, die
van een ander zulk een wisselbrief in betaling, als
onderpand of bij wijze van koop of anderszins over-
neemt of ontvangt, het regt heeft om daarop betaling
te eischen of hem op eenige wijze geldend te maken,
tenzij het blijk, dat ten tijde toen de wisselbrief door
hem overgenomen of ontvangen werd, zich het zegel
daarop hebbe bevonden.“ De genoemde wetten be-
dreigen bovendien ieder, die een binnenlandschen wissel
op ongezegeld papier trekt, accepteert, teekent of
betaalt, en ieder, die een buitenlandschen wissel, vóór
dat hij gezeald is, binnen het Rijk ter betaling aan-
biedt, betaalt, endorseert, overdraagt of verhandelt,
met eene boete van 50 pond.

In Frankrijk is bij de wet van 5 juni 1850 niet
slechts de bij de wet van 24 mei 1834 bepaalde boete
van 6 pct. der in het stuk uitgedrukte som bedreigd
tegen ieder, die binnen het Rijk een ongezegeld wissel
teekent, neemt, invordert of doet invorderen, maar bo-
vendien bepaald: „1º, dat de houder van een ongezegeld
handelspapier, niettegenstaande alle tegengestelde be-
dingen, geen verhaal heeft aan tegen den trekker of
onderteekenaar en, in geval van acceptatie, tegen den
acceptant, indien niet bewezen wordt dat er ten ver-
valdage fonds bij den betrokkene voorhanden was;
2º, dat de vermelding of overeenkomst: *retour sans
frais*, hetzij op, hetzij buiten den titel, wanneer zij
betrekking heeft op een ongezegeld handelspapier,
nietig is.“

In België werd op den 20 juli 1848 eene wet in-
gevoerd, houdende: „Art. 3. L'amende prononcée par
les art. 10 et 11 de la loi de 21 mars 1839 (1/20 der
in het stuk uitgedrukte som) sera encourue individu-
ellement, et sans recours, par tous ceux qui, à quelque
titre que se soit, auront apposé leur signature sur des
effets négociables, billets à ordre, mandats à terme et
de place en place, non revêtus du timbre prescrit.
„La même amende sera encourue par tout agent
de change ou courtier, qui aura prêté son ministère
à des négociations, relatives aux dits effets, billets et
mandats.“

„Art. 4. Les agents de change et courtiers sont
tenus de communiquer, sans déplacement aux prés-
tens de l'enregistrement, tous registres, carnets, papiers
et documents, relatifs à la négociation des effets de
commerce à laquelle ils auraient prêté leur ministère,
à peine de cinquante francs d'amende pour chaque
refus, constaté par procès-verbal du préposé.“
Ook hier te Lande heeft het niet aan pogingen
ontbroken om het algemeen erkende kwaad weg te
nemen. Reeds in de zitting van 1850—1851 werd
aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal een ont-
werp van wet, geschoeid op den leest der Fransche
wet van 1850, aangeboden. Dat ontwerp, in de
zitting van 18 maart 1852 door de Tweede Kamer
met 48 tegen 7 stemmen aangenomen, werd echter in
de zitting van 26 april van dat jaar door de Eerste
Kamer met algemeene stemmen verworpen.
De hoofdbezwaren, tegen dat ontwerp aangevoerd,

waren daárin gelegen: 1º, dat het bedrag van het regt
te hoog was; 2º, dat de houder van het stuk aan-
sprakelijk werd gesteld voor al de boeten, op het
stuk verschuldigd; 3º, dat de voorgestelde beperking
van het verhaal des houders van een ongezegeld
handelspapier inbreuk maakte op de regelen van het
handelsregt. In de zitting van 1860—1861 werd een
nieuw ontwerp aan de Tweede Kamer aangeboden
waarbij de toenmalige Regering, om aan de even-
genoemde bezwaren te gemoet te komen, voorstelde:
a, om het evenredig zegelregt te vervangen door een
zootenaamd vast zegelregt, echter verschillende naar
mate het papier al dan niet langer dan acht dagen
te loopen had; b, om de straffen, bij het ontwerp
van 1851 voorgesteld, te vervangen door eene een-
voudige geldboete van 10 pct. der in het stuk uit-
gedrukte som, doch met een minimum van f 50
voor ieder, die binnen het Rijk zijne handteekening
op het stuk geplaatst, het ter betaling aangeboden
of betaald heeft, vóór dat het van zegel was voor-
zien; c, om de overtreders, slechts ieder voor zoo veel
hem aangaat, voor de verbeurde boeten aansprakelijk
te stellen. Ook dat ontwerp vond echter zoowel
in de afdelingen der Tweede Kamer, blijkens het
door haar uitgebragte Voorloopig Verslag, als van
de zijde van den handel, blijkens de ingekomen
adressen van vele Kamers van koophandel, herige
bestrijding, vooral omdat het, door de opheffing der
evenredigheid van het zegelregt, aan de in het stuk
uitgedrukte som, de strekking had den groothandel
ten koste van den kleinhandel te bevoordeelen.

Bij het plan tot eene geheele herziening der be-
staande zegelwet moest, uit den aard der zaak, ook
dit onderdeel der belasting op nieuw een onderwerp
van opzettelijke overweging uitmaken. Het is bekend
dat de wet, ofschoon zij, ten aanzien van het buiten-
landsch handelspapier, hetwelk hier te lande betaalbaar
is of verhandeld wordt en van de binnenlandsche
promessen, welke ter discontering bestemd zijn, in den
regel wordt nageleefd, echter ten opzichte van de
binnenlandsche wisselbrieven en assignatien nagenoeg
als niet geschreven wordt beschouwd. dewijl deze
laatste alleen dan op gezeald papier worden geschre-
ven, wanneer er gevaar voor protest bestaat. Zulk
een toestand is niet slechts in strijd met de openbare
zedelijkheid, maar ondermijnt ook den eerbied aan
de wet verschuldigd, en mag dus niet worden bestend-
igd. De wetgever moet, of de wet met de praktijk
in overeenstemming brengen, door het regt op het
binnenlandsch handelspapier af te schaffen, of maat-
regelen verordenen, waardoor de betaling van het
regt daarop afdoende verzeerd wordt. Eene af-
schaffing van het regt daarop kan, naar het oordeel
der Regering, niet in aanmerking komen. ten eerste,
omdat door die afschaffing de belasting, welke onder
den naam van zegelregt op alle acten wordt geheven,
in hare grondzuilen zou worden geschokt en dien
ten gevolge op den duur onhoudbaar zou worden;
ten tweede, omdat de schatkist, bij de groote ver-
mindering, welke de opbrengst der zegelbelasting door
de voorgestelde belangrijke andere ontheffingen reeds
ondergaan zal, het verlies van dat regt niet lijden
kan, en ten derde omdat de heffing van dat regt
in beginsel zeer goed te verdedigen is. Er blijft dus,
naar het inzien der Regering, niet anders over dan
het tweede middel in toepassing te brengen. Ten
gevolge van de bestaande gewoonte om binnen-
landsche wissels en assignatien alleen dan op ge-
zeald papier te stellen, wanneer er gevaar voor
protest bestaat, zijn de gezealde stukken van dien
aard bij den handel in discrediet geraakt. Daarin
moet natuurlijk een volslagen ommekeer komen. Het
is, naar de Regering meent, alleen mogelijk dien
ommekeer te weeg te brengen door: 1º, het bedrag
van het regt 266 laag te stellen, en bovendien 266-
danige vrijstellingen van het regt toe te staan, dat de
ontduiking er van niet meer kan worden vergoelijkt
door de bewering, dat het, indien het betaald werd,
te zwaar zou drukken; 2º, de wijze van betaling van
het regt 266 gemakkelijk te maken als, behoudens
noodzakelijke waarborgen tegen fraude, doenlijk is;
3º, de strafbepalingen tegen de ontduiking van het
regt zoodanig in te rigten, dat zij geschikt zijn, niet
slechts om van de ontduiking terug te houden, maar ook
om de belangen des belastingsschuldige aan de na-
koming der wet te verbinden. De bepalingen, welke
de Regering ten opzichte van dit onderdeel der belasting
bij het ontwerp voorstelt, berusten op dien drie-
ledigen grondslag.

N.º III. Zegelregt op kwitantien en op polissen van
verzekering en bewijzen van verwaarborging. Even
als de wisselbrieven en assignatien worden ook de
onderhandsche kwitantien en de polissen van verze-
kering en bewijzen van verwaarborging hier te Lande,
naar men meent, slechts bij uitzondering op gezeald
papier geschreven. Dezelfde redenen, waarom eene
afschaffing van het regt op de eersten, naar het oor-
deel der Regering, niet in aanmerking kan komen,
vorderen, naar haar inzien, ook het behoud van het
regt op de laatsten. Wordt het regt ook op deze
stukken behouden, dan worden, om het werkelijk te
doen betalen, gelijke maatregelen vereischt, als die
welke bij n.º II ten aanzien van het handelspapier
zijn aangegeven. De bepalingen van het ontwerp,
tot de onderwerpelijke stukken betrekkelijk, gaan dan
ook van dat stelsel uit. Het bedrag van het regt op
onderhandsche kwitantien moet gelijk staan met dat
op het handelspapier, omdat kwitantien daaraan, al-
thans aan assignatien, naast verwant zijn.

N.º IV. Zegelregt op de registers van den burger-
lijken stand en op de registers van ontvang van ge-
meente- en andere openbare instellingen. Met grond
kan worden beweerd, dat de opmaking der akten of
de aanhouding der registers van den burgerlijken
stand bij de wet is voorgeschreven, meer in het alge-
meen belang dan ten nutte bepaaldelijk van de
gemeente waarin de registers gehouden worden of van
de personen, welke bij de akten betrokken zijn. De
gemeenten mogen de kosten dier akten of register-
niet aan partijen in rekening brengen. Het zegelregt,
dat op het voor die akten of registers gebruikt wor-
dende papier geheven wordt, lost zich dus op in eene
belasting, welke de Staat op de gemeenten legt. Dat
de wet op het zegel de akten, waarbij de gemeente
als *privaat zedelijk ligchaam* optreedt, gelijk stelt met
die welke door of in het belang van *bijzondere per-
sonen* worden opgemaakt, is billijk, maar dat zij aan
de gemeenten eene belasting oplegt ter zake van
verrigtingen, welke aan haar in het algemeen belang
zijn opgedragen, is moeilijk te regtvaardigen. Reeds
bij beschikking van 31 oktober 1857, n.º 52, werd
dan ook door den toenmaligen Minister van Finantien,
krachtens Koninklijk kabinets-rescript van 5 febr. 1857,
n.º 102, aan de gemeenten toegezegd, dat, bij eene
eventuele herziening der wet op het zegel, de akten
of registers van den burgerlijken stand van het zegel-
regt zouden worden vrijgesteld. De registers van
ontvang van gemeente- en andere opebare instel-
lingen zijn, even als die waarvan de notulen van het
verhandelde in de Raden der gemeenten of in de be-
sturen der instellingen worden opgeteekend, registers
van orde en inwendig beheer, betreffen niet het *privaat-*

maar het publiek belang der gemeente. Die registers
behooren daarom, evenzoo als de akten van den
burgerlijken stand, aan het zegelregt onderworpen
te wezen.

N.º V. Zegelregt op dagbladen, couranten, nieuws-
papieren, tijdschriften, catalogussen, prospectussen,
aankondigingen, berigten enz. Dagbladen en couranten
zijn het beste voertuig om de wenschen en belangen
van het volk aan het volk en de Regering bekend te
maken. Zij kunnen bovendien een krachtig middel zijn
tot beschaving en ontwikkeling van het volk, ook door
verspreiding van die maatschappelijke en staatkundige
kennis, welke het volk voor de rigtige uitoefening
zijner staatsburgerlijke regten noodig heeft. Het valt
echter niet te ontkennen dat zij hier te lande nog niet
tot dien trap van volmaaktheid zijn opgevoerd, waar-
voor zij vatbaar zijn; dat zij bepaaldelijk bij die van
andere constitutionele landen in vele opzichten ongunstig
afsteken. Onder de oorzaken van dien minder gun-
stigen toestand van de voortbrengselen onzer periodieke
pers bekleedt voorzeker de zware belasting, welke
onder den naam van zegelregt daarop drukt, de eerste
plaats. Deze belasting belemmert niet slechts de uit-
breiding der gevestigde bladen, maar maakt ook de
oprigting van nieuwe bijna onmogelijk. Door dat zij
den prijs van het abonnement zeer aanmerkelijk ver-
hoogt, beperkt zij niet slechts het aantal lezers der
binnenlandsche bladen, maar belet zij ook de alge-
meene verspreiding der buitenlandsche. Terwijl zij
dus aan den eenen kant de gevestigde binnenlandsche
bladen in hunne ontwikkeling tegenhoudt, werkt zij
aan den anderen kant als een monopolie ten behoeve
van dezen, waardoor zij daaraan den nuttig n prikkel
der vrije mededinging ontnemt. In een constitutione-
nelen Staat, zoo als die rust op openbaarheid en
maatschappelijke ontwikkeling, schijnt eene belasting
op die beide niet wel te verdedigen. Herhaaltelijk
is dan ook niet slechts door de dagbladpers zelve,
maar ook door de Vertegenwoordiging, op de afschaf-
fing, of althans op eene vermindering der bedoelde
belasting aangedrongen. De Regering heeft de regt-
matigheid van dat verlangen sedert langen tijd erkend.
Reeds bij het, hiervoor bij n.º II besprokene, ontwerp
van 1850—1851, stelde zij eene vermindering der be-
lasting voor, welke toen alleen daarom niet tot stand
kwam, omdat dat ontwerp, om de daarin tevens voor-
komende bepalingen omtrent het zegelregt op han-
delspapier, door de Eerste Kamer der Staten-Generaal
werd verworpen. Later, en wel in de zitting der
Tweede Kamer van 27 april 1858, werd door haar,
bij monde van den toenmaligen Minister van Finan-
tien, bij vernieuwing eene vermindering der belasting
toegezegd.

Dat een afdoende maatregel tot ontheffing der dag-
bladpers van den daarop drukkenden zwaren last
dringend noodzakelijk is, zal wel door niemand worden
betwist. Men zou echter kunnen verschillen over de
beantwoording der vraag, of die maatregel zich tot
eene eenvoudige vermindering van het regt kan be-
palen, of wel zich tot eene geheele afschaffing daarvan
behoort uit te strekken? De Regering is na rijpe over-
weging tot het besluit gekomen, dat die vraag in
laatsbedoelden zin moet worden opgelost. Het geldt
hier toch een beginsel; een beginsel, dat evenzeer in
strijd is met de belasting, zoo als ze nu bestaat, als
met elke andere, tot welk bedrag ook geheven. Vroeger
bij eene partiële herziening van de zegelwet, moe-
gen enkel eene vermindering, op financiële gronden, zijn
te verdedigen geweest; thans, nu die herziening wordt
in verband gebracht met de hervorming van het be-
lastingstelsel, schijnt ze ook naar volkomen juiste be-
ginselen te moeten geschieden.

Daarenboven wordt betoogd dat eene vermindering
van het regt op de binnenlandsche bladen, wil zij
alle bestaande bladen gelijkelijk baten, zeer aanzienlijk
zou moeten wezen. En daarom liever algehele af-
schaffing. Maar bovendien. Er bestaat (zoo vervolgt
de Mem. v. Toel.) nog eene bijzondere reden, die de
handhaving van een zegelregt op de dagbladen op
den duur niet wel mogelijk maakt. De Engelsche
Regering heeft steeds volstandig geweigerd om het
port op de briefwisseling tusschen Nederland en En-
geland te verminderen tot het cijfer, waarop thans
bijk. dat tusschen Engeland en België bepaald is,
zoo lang de Engelsche bladen hier te Lande met éénig
zegelregt worden belast. Herhaalde pogingen om die
Regering genoegen te doen nemen met dezelfde
vermindering van regt, welke op andere buitenlandsche
bladen en op de binnenlandsche bladen mogt worden
toegepast, hebben schipbreuk geleden. Om onzen
handel in het genot van de vermindering van het port
op de briefwisseling met Engeland te stellen, zou men
dus in allen gevalle de Engelsche bladen van het regt
moeten vrijstellen. Stelt men deze vrij van het regt, dan
kan men de andere buitenl. bladen moeilijk belast laten.
Laat men alle buitenlandsche bladen onbelast, dan
wordt natuurlijk een regt op de binnenlandsche bladen
onhoudbaar. Dit een en ander is dan ook bij § 2
van het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer over
het ontwerp van 1860—1861 tot wijziging van het
zegelregt op handelspapier, terecht reeds opgemerkt.
Dezelfde gronden, welke voor de afschaffing van het
zegelregt op de dagbladen pleiten, gelden ook ten
aanzien van de tijdschriften. Wordt het regt op de
couranten en tijdschriften afgeschaft, dan kan dat op
catalogussen, prospectussen, aankondigingen, berigten
enz., moeilijk worden behouden, omdat dit laatste
te weinig opbrengt of als afzonderlijk middel te wor-
den geheven. Dit regt staat bovendien in zulk een
naauw verband met dat op de advertentien, dat nage-
noeg al de redenen, waarom de afschaffing van het
laatste wordt voorgesteld, ook op het eerste van toe-
passing zijn.

N.º VI. Zegelregt op advertentien in de nieuws-
papieren. De bezwaren, aan eene regelmatige heffing
van dit regt verbonden, welke in de zitting van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal van 27 april 1858
mitvoering zijn besprokene, doen zich hoe langer hoe
meer gevoelen. Zouden die bezwaren op zich zelve
reeds voldoende zijn om de afschaffing van dat regt
te motiveren, die afschaffing is bovendien wenschelijk
in het belang van handel en nijverheid, waarop dat
regt grootendeels drukt. Voor die takken van bedrijf,
vooral voor den kleinhandel en de handwerksnijver-
heid, is het adverteren meer en meer behoefte, voor
sommige daarvan zelfs onmisbaar geworden. De be-
lasting, die de Staat van de advertentien heft, maakt
echter het veelvuldig gebruik daarvan te duur en
daardoor onmogelijk. Dat dit werkelijk het geval is
springt in het oog, wanneer men nagaat hoe weinig
gebruik hier te Lande, in vergelijking met andere
Landen, van het adverteren wordt gemaakt. Terwijl
het zegelregt op de advertentien dus regtstreeks den
handel en de nijverheid drukt, is het zijdelings ook
van eenen ongunstigen invloed op de dagbladen. Daar
deze een aanmerkelijk deel hunner inkomsten in den
prijs der advertentien moeten vinden, maakt de be-
lasting, die het plaatsen van advertentien belemmert,
het bedrag dier inkomsten kleiner. De afschaffing
dezer belasting zal dus, terwijl zij den handel en de
nijverheid regtstreeks ontlast, tevens zijdelings er toe
medewerken om de redactien onzer dagbladen in staat

te stellen, niet slechts om den inhoud daarvan te verbeteren, maar ook om den abonnementsprijs daarvan te verlagen.

N. VII. **Opcenten.** De redenen, waarom de Regering niet meer aan opcenten onderworpen te doen zijn, zijn van algemeen aanmerking tot toelichting van art. 53 van het ontwerp van wet op de registratie opgegeven. Zoo als bij de behandeling der bij het tegenwoordig ontwerp voorgestelde tarieven bliken zal, zijn het allen de zegelregten geëvenredigd aan de oppervlakte van het papier en de zegelregten op jagt- en visch-acten, welke met de opcenten verhoogd zijn.

Eindelijk heeft de Minister, tot betere beoordeeling van de werking der bestaande wet en van de te verwachten uitkomsten van het ontwerp, eenige staten overgelegd omtrent velerlei punten.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Maandag 10 November.

De Vergadering wordt ten 11 ure geopend.

De Voorzitter deelt mede, dat de heer van der Ven verbinder is de zitting bij te wonen.

Zijn ingekomen de volgende wetsontwerpen: 1. tot wijziging der gemeenten *Haurlemmerliede*. Spaarn- wijk enz.; 2. nopens de tienden der Kroondomeinen *te bekeer van deze*; 3. tot wijziging van hoofd- stuk XI der Staatsbegroting over 1862; 4. nopens de bevestiging der *grondbelasting* in de provincie en het *landgoed Limburg*.

Deze ontwerpen zullen naar de afdelingen worden overzonden.

Yours zijn ontvangen: 1. eene missive van den Gouverneur van Kolonien, ten geleide der ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Neêrlands-Indië, welke den invoer van *padie en rijst op Java en Madura*, welke ordonnantie weldra door een wets- ontwerp zal worden vervangen.

2. de begrotingen van *Suriname, Curaçao enz.* over 1863. — Zal worden gedrukt, zonder de bijlagen, en worden gesteld in handen eener commissie, be- staande uit de heeren van Bosse, van Nispen, Mijer en van de Putte en Dullert.

3. eene missive des Ministers van Buitenlandsche Zaken, ten geleide van het *traktaat* van handel, vriendschap en verdragen met *Siam*; in handen ge- geven van eene commissie, bestaande uit de heeren van Goltstein, Kien v. Heyden Reinestein, Blussé en van der Putte.

De Voorzitter geeft daarna het woord aan den heer *Fransen van de Putte*, die herinnert, dat hij, in de zitting van 8 juli j.l., de vrijheid heeft genomen om aan den Minister van Kolonien te vragen om de redenen wegens het onderzoek in *Cheribon* voor alsnog de leden te doen drukken, omdat de Minister destijds bezwaar had in de algemeene be- slaanmaking daarvan, doordien de eindschikking van het Gouvernement in Nederlands Indië deswege niet was ontvangen. Op het einde zijner rede heeft de Minister echter te kennen, dat, wanneer die beslissing zou zijn aangekomen bij 't geheim zou op- geven. Intusschen heeft spreker dezer dagen in een artikel in de *Algemeene* stukken bij wijze van uittreksel opgave van nummers en data zien opgenomen, waaruit blijkt dat die stukken in handen zijn geweest van hen die onbevoegd waren er kennis van te nemen. Hij wenscht hij, ten einde des noodig ook van die stukken in de discussie of later openbaar gebruik te kunnen maken, te vernemen, of er bij den Min- ister de restrictie tot geheimhouding bestaat? Hij

wenscht bepaaldelijk te weten, of van stukken, die door de Regering aan de Kamer zijn verstrekt, op de wijze als geschied is bij 't Ministers verklaring van 8 juli, door de leden der Kamer mag gebruik gemaakt worden, hetzij om te publiceren door dagbladen, hetzij door voorlezing van uittreksels in het publiek debat.

De Minister van Kolonien merkt op, dat hij, zoo als te regt gezegd is, in der tijd bezwaar had om de bedoelde stukken aan de publiciteit over te geven, omdat destijds de kwestie nog hangende was in Indië, althans dat bij het Dep. van Kolonien nog geene nadere mededeeling deswege was ontvangen. Tot op dit oogen- blik is de stand van zaken dezelfde, en, ondanks mijne aansporing tot afdoening, zegt de Minister, ben ik nog verstoken van de eindbeslissing van het Oost-Ind. Bestuur. Daarom blijf ik bezwaar maken tegen verdere publiciteit dier stukken en blijf aandringen dat zij alleen tot voorlichting van de leden der Kamer zullen strekken.

De heer *Fransen van de Putte* zegt dat het hem leed doet, omdat hij zich daardoor verhinderd ziet in zijn voornemen om het voorstel te doen, bedoelde stukken te doen stellen in handen eener commissie van onderzoek. Hij ziet daarvan voor alsnog af, maar hij wenscht, in den gegeven stand der zaak, hetzij aan den Voorzitter, hetzij volgens art. 48 van het reglement van orde, aan de Vergadering de vraag te richten: of leden der Kamer, door voorlezing van gedeelten uit die stukken, zich bij de discussie daarvan kunnen bedienen.

De Voorzitter stelt voor morgen de beslissing der Vergadering daarover te doen nemen. — Goedgekeurd. Daarna wordt overgegaan tot de discussie over de **Staatsbegroting over 1863.**

De algemeene beraadslagingen worden geopend.

De heer *Nolthenius* wenscht zoo kort mogelijk zijn standpunt aan te geven en zijne zienswijze in 't alge- meen over de rigting van het Ministerie. Hij is nooit geweest een politiek partijman, die een strijd voert, waardoor veelal zaken belemmerd worden, of de strijd ontardaart in dien tegen personen.

Zijn oordeel over het Ministerie zal afhangen van de zelfde handelingen en van het plan de campagne, door het Ministerie blootgelegd.

En dan zijn er twee hoofdpunten, die thans alles beheerschen, als 1. de herziening en de regeling van het belastingstelsel, en 2. de wijziging, die men op het koloniaal gebied wil invoeren.

Op die twee hoofdpunten hebben wij het programma van het Ministerie, althans de rigting, is duidelijk omschreven. Van dat standpunt hangt nu af of wij met die rigting kunnen meêgaan en het Ministerie ondersteunen.

Ingezonden Stukken.

DE ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ
ONDER DIRECTIE DER HEEREN
DE JONG & Co., te Amsterdam,
groot ongeveer 400 miljoen gulden.

Den heer Redacteur der *Rotterdamse Courant*.
Rotterdam den 5 November 1862.

MIJNHEER!

In uwe Courant van heden, onder de rubriek Rotterdam, leest men: "Dat te Elburg eene missive aan Heeren Directeuren der Onderlinge Brandwaarbörg-Maatschappij

de Jong & Co. te Amsterdam, in omloop is, waarin de "ondertekenaars, allen deelgenooten dier Maatschappij, "te kennen geven, dat zij getroffen zijn door de hoop- "sommen niet alleen, die hun voor den brand te Enschedé "worden afgevaardigd, maar ook door de weinige inlichting, "die in deze belangrijke zaak aan de deelhebbers wordt "gegeven."

"Zij verzoeken alzoo mededeeling van 4 in uwe Courant opgegeven punten."

Voor de lezers uwer Courant, welke in die missive uit Elburg belang stellen, neem ik de vrijheid UEd. mede te deelen, dat de deelgenooten der Maatschappij van de heeren de Jong & Co. in geheel Nederland inlichtingen kunnen bekomen bij de Correspondenten der Maatschappij, onder wier correspondentieschap de gewaarborgde posten zijn ingeschreven, voor zoo ver daaraan gevolg kan worden gegeven. Die inlichtingen worden ten allen tijde, voor zoo ver mij bekend is, bereidvaardig verstrekt. Hoe de Elburgsche deelgenooten zich dus kunnen beklagen over de weinige inlichtingen, die hun in de belangrijke zaak van den brand te Enschedé wordt gegeven, is mij onbegrijpelijk. Weinige inlichting doet onderstellen dat er inlichting gegeven is. Volledig onderwijs over het systeem van waarborgen of verzekeren kan eene Maatschappij toch niet doen geven. Indien een Correspondent aan de deelgenooten eene circulaire zendt, meldende hun aandeel in den omslag der brandschade voor Enschedé, en daarbij drie punten ter hunner kennis brengt, waarin hij meent dat de deelgenooten belang zullen stellen, dan blijkt het daarna, dat een gedeelte der deelgenooten daarin geen belang stelt, en dat een ander getal deelgenooten op andere punten wenscht ingelicht te zijn. De vragen der deelgenooten kunnen zoo verschillend en talrijk zijn, dat de beantwoording binnen een kort tijdsbestek onmogelijk is. Ik vraag nu, hoe kunnen de Directeuren en Correspondenten der Maatschappij vooruit weten, welke inlichting de deelgenoot A, B of C begeert, indien de deelgenoot deswege geene vragen tot den Correspondent gerigt heeft? Hoe kan dat vooruit van 100, 500, 1000 of meer deelgenooten van een Correspondentschap geweten worden? De Elburgers beklagen zich over de weinige inlichting, die hun gegeven wordt. Hieruit zouden wellicht lezers uwer Courant de gevolgtrekking maken, dat inlichtingen aan de deelgenooten geweigerd werden. Om dit te voorkomen, neem ik de vrijheid te vragen of de Elburgers inlichtingen gevraagd hebben vóór zij klaagden? Hebben zij die inlichtingen niet gevraagd, zoo bevreemdt het mij dat de klacht vermeld wordt, vóór dat het antwoord op de vraag gegeven is.

In de missive verzoeken de Elburgsche deelgenooten mededeeling: 1. hoe groot de verwaarbörgde som van Gebouwen (2de Onderdeel), Koopmansgoederen en Meubelen ieder afzonderlijk is, en hoe groot het bedrag is der inleggelden van ieder dezer drie, in iedere klasse? 2. hoeveel door herwaarbörging is te goed gedaan? — Ik twijfel niet, of die vragen kunnen elk oogenblik door Heeren Directeuren der Maatschappij beantwoord worden, en men dit te kunnen zeggen op grond van het nauwkeurig en prompt beheer, dat zij voeren. Eene Maatschappij te besturen, die ongeveer 400 miljoen gulden gewaarborgde goederen, dus niet *nominaal*, maar effectief, niet in naam, maar werkelijk, groot is, — die in het hoofdkantoor 30 a 40 bedienden, en in Nederland ongeveer 300 Correspondenten telt, is geen onbeduidende taak. De deelgenooten te Elburg hebben zich bij het doen dier vragen waarschijnlijk niet herinnerd, dat er *eenmaal* in het jaar te Amsterdam door Directeuren rekening en verantwoording van hun beheer wordt afgelegd, en dat het onmogelijk is dit op *elken dag* van het jaar aan elken deelgenoot, die het vraagt, te doen, vooral niet in buitengewone omstandigheden.

Zij vragen verder: 3. hoeveel door de kas tot deze buitengewone ramp wordt bijgedragen, niet van de inleggelden, maar van de renten, die deze in eene reeks van jaren zullen hebben opgeleverd? en 4. of de Directie bij deze grote ramp ook over alles 1/2 procent administratiekosten blijft berekenen? — Het antwoord is gemakkelijk te

geven. Het inleggeld bij de inschrijving der post aan de Maatschappij betaald, blijft het eigendom van den deelgenoot, en strekt tot waarborg, dat hij elk jaar zijn aandeel in de brandschade van het vorig jaar betalen zal, zoodat de Maatschappij (d. i. al de deelgenooten in Nederland) niet te kort kan komen bij enkele deelgenooten, die onverhoopt buiten staat zijn om te betalen, of zonder voorkennis verhuisd en niet te vinden zijn. Het inleggeld strekt verder om in gewone gevallen de brandschade van het loopende jaar te betalen. In den aanvang van het volgend jaar wordt die brandschade van al de deelgenooten, tegen eene assignatie van Directeuren, ontvangen. Hierdoor keert het inleggeld in de kas der Maatschappij terug, om in dit en elk volgend jaar weder dezelfde dubbele dienst te bewijzen, ten behoeve van al de deelgenooten der Maatschappij. Op welken grond de Elburgers kunnen vragen (vraag 3) hoeveel door de kas wordt bijgedragen, en hoeveel rente het inleggeld heeft opgeleverd, verklaar ik niet te begrijpen, omdat de Maatschappij geen kapitaal in kas heeft, waaruit zij voor eigen rekening brandschade zou betalen, en het inlegkapitaal geen rente kan opbrengen, omdat het niet belegd kan worden en bij het einde van het lidmaatschap aan de deelgenooten wordt teruggegeven. Het kapitaal eener Onderlinge Maatschappij wordt toch gevonden bij de deelgenooten. De deelgenooten in Nederland betalen onderling de groote ramp te Enschedé. Hiervoor hebben zij het genot of de zekerheid: *tegen brandschade gewaarborgd te zijn, indien brand kunne goederen treft*, niet alleen hun goet, maar eene stad geheel of voor een groot gedeelte. Indien eene gewone Assurantie-Maatschappij, groot 1 miljoen gulden *nominaal* kapitaal, tegen f 2 of meer per f 1000 vaste jaarlijkse premie, de Enschedérs had verzekerd, zou zij de 16 maal honderd duizend gulden, die de heeren de Jong en Co. te Enschedé betalen, niet kunnen voldoen, en derhalve in staat van faillissement worden verklaard. Uit 1/2 procent, dat is 5 cents van elke f 100 gewaarborgde som jaarlijks, worden de Directeuren, Correspondenten, het hoofdkantoor en andere onkosten betaald. De Elburgsche deelgenooten vergissen zich dus met de vraag, of de directie bij deze groote ramp ook over alles 1/2 procent administratiekosten blijft berekenen. In de onderstelling dat de Elburgsche deelgenooten niet gewoon zijn om niet te werken, zullen zij het ook wel niet onvoor Enschedé niet afhankelijk is van het goedvinden der Elburgers, omdat, indien de deelgenooten binnen vier weken na de gedane kennisgeving den omslag aan de Correspondenten niet betalen, zij zelven de Maatschappij in de noodzakelijkheid brengen, om de in gebreke zijnde deelgenooten in regten te vervolgen, opdat de Maatschappij de deelgenooten te Enschedé zou kunnen betalen; alle deelgenooten hebben zich schriftelijk tot die betaling bij ondertekende akte verbonden, die onder Directeuren berust, zoodat aan terugtrekking niet te denken is, — een nieuw bewijs voor de soliditeit der Maatschappij van de heeren de Jong en Co.; — niet elke Onderlinge Maatschappij laat de deelgenooten eene akte teekenen, en dit zou bij een uitgebreiden brand voor de deelgenooten, die daarbij betrokken waren, bedenkelijke gevolgen kunnen hebben; billijk vinden, dat het beheer eener Maatschappij beloofd wordt naar mate van den arbeid en de verantwoordelijkheid, die daaraan verbonden is.

Volgens uwe Courant "verklaren de Elburgers tevens, "dat van de voldoende inlichting niet alleen de betaling, "maar ook hun verder deelgenootschap in die Maatschappij "zal afhangen." Hierbij hebben zij zich zeker niet herinnerd:

a, dat het woord *voldoende* door den eenen deelgenoot in een' engen, en door den ander in een' ruimen zin kan worden opgevat, dus geen juist begrip geeft van de mate der gevraagde inlichting;

b, dat de Directeuren verplicht zijn *eenmaal* in het jaar rekening en verantwoording te doen, dus niet 100 of 300 maal per jaar, of zoo veel als zulks verlangd zal worden;

c, dat de betaling van den omslag der brandschade d, dat de Maatschappij der heeren de Jong en Co.

Weerkundige Waarnemingen op 10 November 1862. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAASTEN.	BAROMETER te Maasricht en verschil.	WIND.		TEMPERA- TUUR.	TOESTAND DER	
		rigting.	kracht.		Lucht.	Zee.
Hartlepool	Millim.	N.W.	—	Celsius.	regen.	slecht water.
Groningen	— 3. 9	N.W.	—	+ 4. 4	—	—
Breda	— 2. 2	Z.t.W.	5	+ 8. 5	—	—
Yarmouth	— 3. 1	Z.W.t.W.	9	+ 9. 3	—	—
Vlaaringen	—	W.Z.W.	—	—	—	—
Maasricht	— 1. 7	Z.Z.W.	8	+ 8. 6	—	—
Wierden	746. 0	W.Z.W.	4	+ 8. 0	—	—
Yarmouth	+ 0. 3	W.	harde wind.	+ 9. 4	—	hoog.
Yarmouth	+ 0. 7	W.N.W.	stijve bries.	+ 15. 0	bewolkt, buijg.	ruw.
Yarmouth	+ 3. 5	W.	—	+ 12. 0	regen.	—
Yarmouth	+ 1. 4	Z.Z.W.	25	+ 9. 1	betrokken, regen.	—
Yarmouth	+ 2. 2	W.	5	+ 8. 4	—	hol.

Alzoo grootste verschil in Nederland M 3. 1 H; generaal idem Hv 7. 4 Ha.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. Aangek. Seahorse (st.), Hull
9 nov. Bittern (st.), Helvoet
(vertr. 10 n. Liverpool)
(9 en 10 Z. W.)
Helvoet Aangek. Ocean Queen (st.), d.
9 nov. Stad Dordrecht (st.),
Londen
Aentus, Backhaus, Wismar
Najade, Lulkien,
Gothenburg
Oldambt, Kamminga,
Libau
Ida, Fruadt, Memel
Gentleman, Durow, Riga
Oranje Nassau, v. Hees,
Brouwershaven
10 Pelican (st.), Liverpool
Earl of Auckland (st.),
Londen
Adm. Cator (s), Hartlep.
Blossom, Oliver, Newc.
Vine, Shillito, Sunderl.
Holyrood (st.), Leith
Afine, Potjewijld, Libau
Caroline, Hansen, Pernau
Spruit, Pot, Riga
Cornelia Catharina,
Hagedoorn, d.
Claas Tholen, Geerts, d.
Vertrokken.
9 Maasnoord (st.), Hamb.
10 Fyenoord (st.), Londen
Normanby (st.), Hartlep.
Zeiklaar.
Arcurus, Joseph, Dublin
Mary Elizabeth, Jones,
Newport
George, Cass, Goole
Catherine, Melby, Hull
Bell, Pittie, Aberdeen
Prospero, Friend, d.
(9 Z.Z.W.; 10 W.Z.W.)
Brielle Aangekomen
9 nov. Prins v. Oranje (st.),
Duinkerken
Leo (st.), Londen
10 Batavier (st.), Londen

Nordstjernen, Chris-
tensen, Drammen
Familien, Andersen, d.
Elisabeth Catharina,
Heegaard, Christiania
Hermanos, Haraldsen, d.
Oppgaende Sol,
Aurbjörnsen, d.
Gogstad, Sundene,
Hudikswall
Maja, Christiansen, d.
Agatha, Bloos, Nerva
Flora, Larsen, Sundswall
Aurora, Jacobsen, d.
Vrede, Naess, d.
Industrie, Torgensen, d.
Freerk Jan, Smit, Memel
Mercurius, de Boer, d.
Oceano, Amunategui,
Cardenas
Johanna, van der Baan,
Inverkeithing
Twee Gebroeders,
Hitman, St. Petersb.
Vriendschap, de Boer qq,
Riga
Familien, Pedersen, d.
Pieter, Oostervink, d.
Catharina, Bekkering,
Dantzig
Hertha, Pedersen,
Frederikstad
Harmina, Atzema, d.
Maria, Meinsma, d.
Ellida, Bolvig, Drammen
Gr. v. Rechteren (s), Hull
Alice, Vogt, Christiania
Dolphijn, Helmers,
Frederikstad
Hoffnung, Berg, d.
Unity, Simonsen, d.
Vertrokken.
8 Carmelo, Gambardella,
Napels
Lion (st.), Londen
Kendragt, Fortuin, d.
Pallas, Anthony, Dublin
Catharina, Garavine,
Charlestown
(9 N.N.W. — Z. W.)

Jacoba Alida, v. d. Laan, d.
Engelina, Smith, Malmoe
Vertrokken.
7 H. B. Wright, Park,
Akyab
Ellen Hood, Kilby,
New-York
Jeune Theodore, Bertho,
Bordeaux
— o —
Ibraïla Aangekomen
26 oct. Frouwina Elisabeth,
de Jonge, Galatz
Galatz Aangekomen
25 oct. Drie Gezusters,
Breedland, Barcelona
Vertrokken.
24 Niels Herzberg, Amst.
25 Ena Elisabeth, Smit,
Queenst. of Palm.
Bosphorus Vertrokken
25 oct. Gesina Hillegonda,
Jansen, Galatz
Konstantinop. Aang.
27 oct. Meika Jacoba,
Wielema, Galatz
Triëst Aangekomen
5 nov. Anna Wiemann,
Klein, Amsterdam
Catharina Hofland,
Hazewinkel, Newc.
Voorwaarts, Doewes,
Antwerpen
Sicco, Potjer, Rotterdam
Messina Aangekomen
27 oct. Maria, Califano,
Rotterdam
Vertrokken.
25 Dina Reyna, Brons,
Liverpool
Livorno Vertrokken
3 nov. Fenna Gerarda,
Struik, Londen
Maria, Pronk, Amsterd.
Johanna, Kranenburg,
Bristol
Genoa Aangekomen
5 nov. Onderneming, Trip,
Amsterdam
Cadix Aangekomen
28 oct. Anna Maria, Schep,
Cardiff
Bordeaux Aangek.
8 nov. Ondine (st.), Amst.
Palmboeuf Vert.
6 nov. Cornelia Jantina,
Kwint, Liverpool
Jacobina, Maathuis,
Schiedam
Liverpool Aangek.
4 nov. Luconia, Hulshoff,
Queenstown
Holyhead Vert.
7 nov. Lubbegiena, Borgman,
(v. Liverp.) Dantzig
Falmouth Vert.
6 nov. Bureau Veritas,
Rozenbeek, Lynn

Gothenburg Aangek.
3 nov. Alida, Nagel, Hartlep.
Uitgeklaar.
4 Argo, Koster, Holland
Christiania Uitgekl.
29 oct. Arjen Brouwer,
de Vries, Holland
Frederikstad Aangek.
20 oct. Catharina Elisabeth,
Pot, Harlingen
Kopenhagen Gepass.
5 nov. Emma, Kagelmacher,
Pernau n. de Maas
6 Johanna, Ulema,
Dantzig n. Brussel
Herstelling, Bossinga,
Koningsb. n. Jersey
Elseneur Aangek.
6 nov. Engelina Petronella,
Nagel, St. Petersb.
Tonningen Aangek.
4 nov. Drie Gebr., Katt,
Stralsund n. Amst.
5 Vier Gezusters, Mugge,
Stettin n. Groningen
7 Hinderkina Jantina,
Koning, Koningsb. n.
Londen
Georgina Wubbina,
Heins, Dantzig n. Dordt
Jantina Alida, Texer,
Norrköping v. Amst.
— o —
Hellevoetsluis 10
nov. De Fyenoord (s.) uit
de haven gaande, is gisteren
tusschen de Kalkhaven en
het Oost-Kanaal hoofd aan
den grond geraakt; doch
heden nacht per sleepboot
Brouwershaven vlot ge-
sleept en ter reede ge-
aankerd; zijnde later naar
zee vertrokken.
Amsterdam 10 nov.
Volgens brief van kapit.
van der Veen, voerende het
schip *Petronella Catharina*,
van hier naar Samarang, in
dato 7 dezer, bevond hij
zich toen in goeden staat
zeilende met noordelijken
wind bij Dungeness; alles
wel aan boord.
Nieuwe Diep 10 nov.
De kapitein van de Texel-
sche stoomboot rapporteert
in zee te hebben zien drijven
het dek van een schip met
de schaarstukken van het
luik, benevens een aantal
balken.
Texel 9 november. De
Hamb. galjoet *Eduard*, kap.
Harms, met eene lading
gerst van Colding naar
Schiedam, is gisteren in
de Eijerlandsehe gronden
gestrand. Het schip is in
de buitenbanken vervallen
en spoedig na de stranding
totaal verbrijzeld. Alleen
de stuurman is gered en te
Cocksdorp aan wal gebracht,
waar hij door den Hambur-
ger consular-agent, den
heer Bruno Bok, van de
noodige kleederen voor-
zien is.
— o —
Rivierberigt.
Rotterdam. Hoog
water 11 nov.: 1ste getijde
6 ure 1 min.; 2de get.
6 ure 25 min.
Arnhem. Waterhoogte
8 nov. 1.49 el (gev. 7 d.)
Keulen. Rijnhoogte
8 nov. 6 v. 11 d. Rijnl.
(gevallen 3 d.)
9 nov. 6 v. 9 d. Rijnl.
(gevallen 2 d.)
Aangekomen 8 nov.:
D. Hogewegh v. Rotterd.
met 2437 c.
Dusseldorp. Aan-
gekomen 8 nov.: F. A.
v. Duynen van Rotterdam
met 1532 c.
— o —
Vertrokk. Passagiers.
Van 't Nieuwe Diep:
Naar Batavia, per *Anna*
Sophia, kap. Beckering; de
heeren baron van Nispen,
echtgen. en 4 kinderen; A.
Erndt en echtg.; Erdman
en echtg.; M. A. Brest en
echtg.; J. Post, S. en Y.
Gatsonius, W. C. Wilson,
F. Evelman, A. Resink, J.
Luking; mejufv. Joosten
en 1 Jav. bediende.

Cargalijsten.
Rotterdam.
BAHIA, Anne Helene, D. Karp. — 952 b. Tabak,
R. Kraemer en Co.
CALAO, Ottawa, G. Humble. — 520 ton Guano,
Mees en Moens.
CALAO, Ran, T. C. Sahlberg. — 415 ton Guano,
Mees en Moens.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Spreker staat bij beide punten stil. Wat het eerste aangaat, zegt hij, hebben wij de belangrijke rede des Ministers van Financien, bij de aanbieding van de begrooting, en daar wij een homogeen Kabinet hebben, zoo zal deze rede wel de rigting uitdrukken van het Ministerie op financieel gebied. Hij laat nu de financiële berekeningen, maar constateert alleen dat er eene bate van 36½ miljoen aanwezig is van de koloniale overschotten. Hij wenscht van harte, als de denkbeelden van het Ministerie op financieel gebied zich verwezenlijken, er dan over 10 jaren den Minister zijn zal die hetzelfde kan verklaren.

Spreker keert nu terug tot de financiële rigting en verklaart zich volkomen te vereenigen met de beginselen van het Ministerie, wat namelijk betreft de regeling van het belastingstelsel en de afschaffing van de onnodige belastingen die belemmerend zijn voor de ontwikkeling, maar de wijze waarop de Minister dit in praktijk wenscht te brengen, kan zijne goedkeuring niet wegdragen, want die wijze is halfslachtig en onvoldoende. Hij zal dit oordeel staven met eenige punten uit de rede des Ministers van Financien, en zal zich niet laten weerhouden door den wenk in het Voorloopig Verslag, dat die zaken nu niet aan de orde zijn. Hij deelt de behandeling der begrooting is alles aan de orde. Spreker deelt niet het gevoelen alsof men alle onaangename punten voor dit Ministerie tot later zou moeten uitstellen. Men wil toch niet eene collectie van bezwaren of kleine stormrammen verzamelen. Dat zou onelementair zijn.

Niemand ontken dat het belastingstelsel dringend herziening vordert, doch de elementen daartoe moeten niet alleen op theorie berusten, maar uit de studie van het volk geput worden; zij moeten praktisch zijn. Hadden wij dit 12 jaren vroeger begrepen, wij hadden nooit eene kieswet gehad als deze, welke zoo weinig belangstelling opwekt dat naa-weliks een vijfde der kiezers opkomt, en soms ledige busen worden ingezonden. Na deze uitweiding hervat spreker dat de Regering niet alleen de grondslagen van de gewoone, maar ook van de ongewoone eigendommen moet herzien en niet partieel had behooren te beginnen met Limburg.

Maar de Minister is ook in zijn plan inconsequent ten opzichte van zijn eigen beginselen. Bij de behandeling van het tarief was de Minister freetrader pur sang, en kort daarop doet hij een voorstel tot het heffen van invoerregt op een der voornaamste handelsartikelen (koffij) en een verdubbeld regt op de thee. Men zegge niet het is eene verbruiksbelasting, want het is den handel soms meer te doen om formaliteiten te weren dan een klein regt. Hij laat de wijziging der belasting op het personeel, op bier en zijn rusten; dit zal later aan de orde komen. Maar hij wenscht nog de beschuldiging te staven dat het plan van den Minister anti-nationaal is. Spreker is het eens dat het patent eene allernogelijkmatigste belasting is en dringend herziening behoeft; maar vele bezwaren zijn toch overdeven, omdat de belasting op den consument wordt verhaald. Nu wenscht de Minister dat patent te hervormen en eene inkomstbelasting te heffen, die aanvankelijk gering zal zijn, doch later uitgebreid en opgevoerd kan worden. Hij had liever van den Minister (dien hij als mensch zeer genegen is) in rondborstige taal willen hooren: Ik zal de patentbelasting afschaffen en eene inkomstbelasting voorstellen. Dan kon men over het beginsel zuiver oordeelen. Eene inkomstbelasting strijdt tegen onze nationaliteit, getuige de tegenstand tegen de wet van 1844. Maar nu verkeeren wij niet, zoo als toen, in eene benarden financiële toestand. Wij hebben een batig slot, wij amortiseren en zullen nog meer autoriteiten. Spreker is den Minister zeer genegen en hoopt daarom dat zijn plan niet zal doorgaan, want als de Minister het tot stand brengt, zou hij de meest anti-nationale Minister zijn, en de meest anti-nationale zaak hebben ingesteld.

2.º Een nu komt spreker tot de koloniale rigting. Men kent die uit onderscheidene stukken, en vooral door de cultuurwet. Spreker vraagt: Welke is onze toestand thans op koloniaal terrein? Welke zal onze toestand worden als wij de rigting des Minister van Kolonien volgen?

Op dit oogenblik bestaat er op Java wel is waar een tekere kunstmatige toestand, die de bevolking aan ons verbindt, maar waardoor de productie met reuzenschreden is vooruitgegaan, en die alleen stationnair is gebleven omdat men dien stationnair heeft gemaakt en laat. En wat zal nu de toekomst zijn als wij de rigting van den Minister ondersteunen? Het geldt hier niet het oordeel van hem alleen, maar van alle praktische deskundigen die hij geraadpleegd heeft. En dan moet spreker verklaren, dat volgens deze rigting het cultuurstelsel afgebroken en spoediger vernietigd zou worden, dan art. 56 van het Regerings-reglement had voorzien; dat voorts de voordeelen in handen der particulieren zullen overgaan en dat de comédie van den vrijen arbeid zoo zou eindigen, dat de bevolking aan particulieren in handen werd gespeeld en er als 't ware slavernij zou worden ingevoerd. En als dan verder het consignatie-stelsel zal afgebroken worden, dan zal het nog erger zijn, en een der hechtste banden tusschen Moederland en Kolonien zijn verbroken, zoodat de markt naar Indië zou worden overgebragt. Dat is het einde van den weg en het ideaal der mannen van het budget der toekomst, want daaruit vloeit het stelsel voort van belastingen in geld in Indië te heffen. Gesteld dat dit mogelijk zij, maar hoe lang zal dat kunnen duren? Zijns inzien geen 10 jaren. Hij wijst hier op de kaas uit de fabel, en komt tot de slotsom dat er *malaise* bestaat op koloniaal gebied, maar het ongeluk is, dat men de misbruiken te veel vereenzelvt met de beginselen. De minister Rochussen behoefde niet af te treden om zijne beginselen, maar om het Pangka-contract en de zaak der suiker-contracten, die steeds veel nauwer in het leven geroepen heeft.

Wanneer spr. nu voorts let op de rigting des Ministers van Binnenl. Zaken, die zich aansloot aan die van het voormalig lid uit Almelo, en op de rigting des Ministers van Justitie, die de kolonien tot een onafhankelijken Staat wil gemaakt hebben, dan deinst

hij daarvoor terug. En daarom moet ieder zich afvragen of hij de rigting kan ondersteunen, en dan moet spr. zonder partijchap, maar met gemoeidelijke overtuiging, antwoorden. Mogt hij zijne stem niet aan alle hoofdstukken weigeren, dan zou men zich zeer vergissen, als men daarin wijdere strekking zou zien dan medewerking tot vaststelling der begrooting.

De heer van Goltstein wenscht een woord in het midden te brengen over de financiële rigting van het Bewind. Hij heeft vroeger over de staatkundige rigting gesproken en hoopt later over de koloniale rigting het woord te voeren. Hij behoeft nu niet op de staatkundige rigting terug te komen; hij herinnert alleen aan zijne toenmalige rede, volgens welke de staatkundige rigting van het Kabinet niet kon gezegd worden eene grondwettige rigting te zijn. De beginselen van den leider kwamen spr. voor niet die te zijn welke in de Grondwet zijn nedergelegd, en niet die welke bij de Grondwetsherziening hebben gezegevierd. Hij herinnert slechts aan het beginsel dat de wet moet zijn de uitdrukking der overeenstemming van de verschillende Staatsmagten van Kroon en Vertegenwoordiging; het aandeel van elk is duidelijk omschreven. De Regering is verplicht de voordragten der Kroon onder hare verantwoording te nemen. In strijd daarmee heeft de Regering twee malen voordragten bestreden welke van de Kroon waren uitgegaan. Men sprak dan ook steeds van het Parlement, alsof er gelijkstelling plaats had met Engeland, waar alles van het Parlement uitgaat en de bevestiging door de Kroon eene bloote formaliteit uitmaakt. Hij merkt op dat de Natie weet dat elke inkorting der regten van het oppergezag een inbreuk op de vrijheid is, en dat men daardoor de ondersteuning der Natie verliest.

Maar hij zal daarover nu niet verder uitweiden en zich alleen bepalen tot de financiële rigting. Te oordeelen naar vroegere verklaringen en redevoeringen des Ministers van Financien, moest die rigting verwacht worden eene zeer bezuinigende te zijn.

Spreker heeft zich nu afgevraagd welke de werking is geweest van die zoo sterk uitgedrukte bezuinigings-zucht op hare begrooting. Met leedwezen is hij tot de bekentenis gekomen, dat die zucht hier niet merkbaar is. Men heeft wel opgegeven dat de vermindering op deze begrooting 13½ ton bedraagt in verhouding tot de tegenwoordige begrooting. Maar de opmerking is reeds gemaakt: als men let op de gestadige toeneming der uitgaven hier te Lande in het koloniaal belang, dan moet die vermindering van zelve verdwijnen. Bovendien, niet elke vermindering kan als bezuiniging worden aangemerkt. Wanneer er een voorwerp van uitgaaf is, dat van zelf is komen te vervallen, dan kan men niet zeggen dat daardoor bezuinigd is. Er was is er nu van die verminderingen? Er zijn twee ton minder uitgetrokken voor rentebetaling, ten gevolge van voortdurende schulddelging; 7½ ton komen minder op de begrooting voor, voor aanbouw van schepen, omdat men bedacht was op de pantsering der vaartuigen; 4 ton hebben van zelve moeten wegvallen van de begrooting van buitenlandsche zaken, omdat de voorwerpen van uitgaaf niet meer voorhanden waren. De bijzonderheden daaromtrent komen in het Voorloopig Verslag voor. En zoo zien wij ook daaruit, zegt spreker, dat, wat er ook moge zijn van de uitgaven in het koloniaal belang te doen, desniettemin de bezuinigings-zucht, welke vroeger den Minister zoo sterk bezieldde, zich op deze begrooting niet doet gevoelen.

De financiële rigting van dit Ministerie, zegt spr., moet echter voornamelijk worden afgeleid uit het hervormingsplan van ons belastingstelsel. En het is uit dien hoofde dat ik het plan nu eenigzins nader in oogenchouw zal nemen. Ik weet wel, men heeft zoowel in de verslagen als in de antwoorden gezegd, dat het nu de tijd niet is om hierover te spreken. Ik zeg echter, nu of nooit. Het belastingplan is in zijn geheel door de Regering voorgedragen, met redener. omkleed en aan deze Vergadering blootgelegd. Daarom is dat plan nu vatbaar om beoordeeld te worden beoordeeld. Wilde men die beoordeeling uitstellen tot dat enkele wetten door de Regering worden voorgedragen, dan zou weder de bedenking kunnen gelden: thans zijn de bijzondere wetten aan de orde; men kan thans over het geheele plan niet spreken; en zoo zal men van de eene wet tot de andere worden voortgesleept, en het oogeblik van beoordeeling zal nimmer gekomen zijn. Daarom zeg ik: nu of nooit. Het geheele belastingstelsel is ons bekend, en de Min. heeft dit in zijne rede ontwikkeld. Dit geschiedde nu zeker niet enkel om ons te bevredigen, maar wel om onze belangstelling op te wekken, om te weten het gevoelen dezer Vergadering: of zij kon instemmen met die hervorming in haar geheel beschouwd. En wat is er nu van dat belastingstelsel? Het is een veel omvattend, een grondig hervormingsstelsel. Er worden belastingen afgeschaft; men wil afschaffen de belasting op de brandstoffen, de zeep, de azijnen, op het zegel. Eene nieuwe belasting wordt in het leven geroepen: die op de koffij. Er worden belastingen aanmerkelijk verzwaaard, als: de belasting op het personeel, het gedistilleerd en de bieren. Eene belasting wordt geheel van gedaante veranderd: de patentbelasting wordt in eene inkomstbelasting herschapen. Nu vraag ik: welk is het verband dat tusschen die verschillende voorstellen bestaat? In welken zamenhang staan zij tot elkander? Welke is het bezielend beginsel van deze hervorming? Welke is de leidende gedachte waarvan men is uitgegaan? Het bestaande belastingstelsel is op vaste grondslagen gevestigd; het is in zijn geheel daargesteld bij de wet van 12 juni 1821. Daarin komen verschillende soorten van belastingen voor, als directe, indirecte en accijnzen. En de grondslag waarop dit alles rust, het beginsel waarvan men is uitgegaan, is dit, dat elk, naar gelang van zijn inkomen, zijne bijdrage moet leveren ter voorziening in de uitgaven van den Staat, wiens bescherming hij geniet. De minvermogene hand moet daartoe ook zijne geringe bijdrage leveren. Maar, daar het moeilijk is die direct van hen te vorderen, zoo wordt die belasting in de voorwerpen van verbruik geheven. Daarentegen voor den vermogenden stand, die eene veel aanzienlijker bijdrage kan leveren, bestaan andere belastingen, o. a. de personele belasting. Men vergisse zich te dien aanzien niet. Die personele belasting is eigenlijk eene inkomstbelasting, maar (om zoo te zeggen) eene vermoeide inkomstbelasting. Men heeft namelijk den regel aangenomen, dat ieder verteer tot naar gelang van zijn inkomen, en nu heeft men dit naar verschillende wijze beoordeeld: naar het huis dat men bewoont; naar de meubelen die het versieren; naar de dienstboden die men houdt, en naar het getal paarden dat men gebruikt. Maar het is eigenlijk eene belasting die bestaat om ieder, naar gelang van zijn inkomen, te doen bijdragen. Daarvan nu heeft men toegevoegd de patentbelasting, omdat men begreep dat er ook bijdragen kunnen gevorderd worden van de winsten die men erlangt door de uitoefening van eenig bedrijf. Zoo is dat belastingstelsel één geheel, dat een vasten grondslag, een vast beginsel heeft.

Nu zal men wellicht zeggen: dat stelsel heeft in den loop der tijden menige verandering ondergaan. Dit

is inderdaad waar, maar men heeft nimmer het beginsel, waarop het stelsel rust, uit het oog verloren. Men heeft begrepen dat de evenredigheid niet naar behoren was in het oog gehouden; dat de druk der belastingen te zwaar rustte op den minderen stand. Daarom is men overgegaan tot vermindering van belastingen, die voornamelijk op de minder vermogenden drukken: tot de afschaffing der belasting op het gemaal en op het gasfak, voor zooveel het schapen- en varkensvleesch betreft. En zoo zou men op dien weg hebben kunnen voortgaan door afschaffing der belasting op de brandstoffen, waartegen men als aequivalent zou kunnen stellen eene verhooging der belasting op het gedistilleerd. Zoo ware men getrouw gebleven aan het bestaande stelsel. Hier daarentegen heeft men een geheel nieuw stelsel uitgedacht, dat geheel afwijkt van het bestaande; dat rust op nieuwe beginselen, zoodat men niet weet welke de grondslagen van dat nieuwe stelsel zijn. De personele belasting wordt aanmerkelijk verzwaaard; 2½ miljoen zullen er meer van worden gevorderd. En, nevens die personele belasting (die eigenlijk eene inkomstbelasting is), voegt men eene nieuwe inkomstbelasting. Die patentbelasting, die eigenlijk bestemd was voor de neringdoenden, wordt nu ook eene inkomstbelasting, en zoo zal men bij de verhoogde personele belasting, nog eene nieuwe inkomstbelasting hebben gevraagd. Deze nieuwe inkomstbelasting zal wel niet zijn van een zeer hoog bedrag, maar de gelegenheid tot verdere uitbreiding blijft open, en van die gelegenheid zal noodwendig gebruik moeten worden gemaakt; want het geliefkoosd, denkbeeld van dezen Minister: afschaffing der gemeentecijnsen, is nog niet kunnen worden verwezenlijkt. Men is daarbij half blijven stilstaan, maar met uitzicht om tot eene geheele verwezenlijking er van over te gaan. En dit zal ook het noodwendig gevolg moeten zijn van die halve maatregelen, want, als eenmaal het accijnzenstelsel voor de helft weg zal zijn, dan zal men ontwaren dat de perceptiekosten voor de andere helft te hoog zijn, en dan zal men daardoor van zelf gewezen worden op eene verhooging der inkomstbelasting. En bovendien, zal ditzelfde ook niet het geval zijn als ook dit grootsche denkbeeld verwezenlijkt wordt: losmaking van de inlandsche financien van de Indische? Zoolang die uiting tot de vrome wenschen blijft behooren, kan men zich daarmede tevreden stellen, maar als de gedachte mogt opkomen tot verwezenlijking er van, dan zou men zich er minder gemakkelijk mede kunnen vereenigen. Want dan zou natuurlijk het cultuurstelsel moeten vervallen, en de voordeelen, daaruit voortvloeiende, moeten worden verhaald op de inlandsche bevolking, zoodat ook dan de inkomstbelasting aanvankelijk zal moeten worden vermeerderd. Daardoor zal het verband tusschen de verschillende belastingen al meer en meer op den achtergrond verdwijnen. Die losmaking van onze financien van die van Indië, dat nederkomt op het verlaten van het denkbeeld om daaruit batige saldo's te genieten, is een der ongelukkigste denkbeelden van deze Regering, en dat zich zoo levendig vertoont in het voorstel nopens de cultuurondernemingen. Dit punt zal echter bij de beschouwing der koloniale rigting van dit Gouvernement nader in overweging kunnen komen. Thans zeg ik er alleen dit van: Ergens zegt de dichter: Hoe gelukkig de landlieden, indien zij het goede hetgeen zij genieten slechts beseffen willen. En zoo zeg ik: gelukkig Nederland, indien het den gelukkigen toestand zijner financien weet te beseffen en te waarderden, zoodat het zich behoede voor die gevaarlijke maatregelen, die een einde zullen maken aan dien gelukkigen finantiëlen toestand. Wat ik omtrent het belastingplan gezegd heb, laat zich aldus resumeren: Het strekt tot geheele ondermijning en omverperping van het bestaande financiële stelsel. De zamenhang tusschen de verschillende deelen is niet duidelijk, en dus is het noodig dat nog op duidelijke wijze blijke op welke grondslagen het nieuwe gebouw zal worden opgetrokken. Ik weet nu wel dat hieromtrent door den Minister van Financien is gezegd, dat men bedacht is geweest om de belemmeringen op de nijverheid drukkende, en den druk op de eerste levensbehoefden, op te heffen en om in het algemeen eene evenredigheid in de belastingen te verkrijgen. Men kan nu daarover zeer gunstig denken en zeer gestemd zijn om bij te dragen tot verlichting dier bezwaren, maar men moet, als men een nieuw belastingstelsel voordraagt, uitgaan van een vast beginsel, van een zekeren grondslag. En voor alsnog is mij niet gebleken dat dit door dezen Minister van Financien beoordeeld is in acht genomen.

De heer van Heiden Reinestein acht deze discussie van belang, omdat die strekt om daarnaar de mate van vertrouwen in dit Kabinet af te meten. Hij had eerst plan bij de behandeling van hoofdstuk V zijn gevoelen kenbaar te maken, maar bij nader inzien wil hij toch liever dat nu reeds zijne meening blijke, waar het geldt de rigting van het gansche Kabinet. Zijne bezorgdheid bestaat hoofdzakelijk op koloniaal gebied. Hij zegt *hoofdzakelijk*, want ook op staatkundig terrein is hij geen geestverwant van dit Ministerie, als hij terugziet op vroeger. Maar de koloniale politiek is het voornaamste, en deze is de politiek der voormalige koloniale oppositie. Dit nu heeft hem in hooge mate verontrust, omdat hij er in ziet den ondergang van ons financieel welzijn. Daartoe wil hij niet medewerken, en hier wil hij ook op geene daad wachten. Nu heeft hij zich afgevraagd: wat te doen? Het geldt hier de politiek van het Ministerie collectief, aan welks hoofd staat de man, die meer is dan een Minister-president, die is de ziel van dit Kabinet. Hij noemt de koloniale beginselen van dit Kabinet radicale beginselen, vooral blijkbaar uit de onveranderd aangehouden cultuurwet. En daarom zal hij, behalve tegen het hoofdstuk van kolonien, ook stemmen tegen hoofdstuk V, als votum van wantrouwen wegens de beginselen van koloniaal bestuur van dit Gouvernement, uitgevoerd door den Minister van Kolonien.

De heer van Bosse vindt, in hetgeen door vorige sprekers is aangevoerd, aanleiding om eenige opmerkingen in het midden te brengen, ten einde ook zijn standpunt tegenover dit Kabinet juist te doen uitkomen. Het Kabinet noemt zich een liberaal Kabinet. Tegenstanders noemen het radikaal, vooral met het oog op zijne koloniale rigting. En ofschoon spreker nu toegeeft dat er, met het oog op de cultuurwet, wel eenige reden van bezorgdheid bestaat, zoo gaat hij toch zoo ver niet in zijn oordeel. Hij zegt: de ziel van dit Kabinet is de Minister van Binnenlandsche Zaken, die geen vreedeling is op staatkundig gebied. En als men nu in dien Minister zoekt een radicaal, dat is, een doordrijver van nieuwerwetsche denkbeelden, dan zou men hem zeer groot onrecht doen. En dit is waar, zooveel ten aanzien der binnenlandsche politiek als van die voor de kolonien. En zoo daarvoor nog een bewijs noodig ware, dan zou spreker wijzen op de discussien bij de vorige begrooting van kolonien, toen de tegenwoordige Minister van Binnenlandsche Zaken, als lid dezer Kamer, op de hem eigen kernachtige wijze gezegd heeft, dat de toenmalige Minister van Kolonien over de vijf eerste paragrafen van art. 56 van het Regerings-reglement heen sprong en alleen zag op al. 6, het-

geen niet lag in de bedoeling des wetgevers. Dat is dus niet de man die onvoorzigtig ten aanzien der kolonien zal te werk gaan. Naast hem zit de Minister van Kolonien, en spreker geloof hem geen onrecht te doen, als hij zegt dat hij het cultuurstelsel niet zeer genegen is en dat hij wel radicale beginselen voorstaat. Maar juist daarom vestigt hij het oog op den Minister van Binnenlandsche Zaken, en hij dankt er voor dat door diens invloed de Vertegenwoordiging in staat gesteld is om niet incidenteel uitspraak te doen over de beginselen van regering ten aanzien der kolonien, maar om daarover een grondig onderzoek in te stellen. Spreker verklaart wijders met de algemeene staatkundige beginselen van dit Kabinet geheel overeen te stemmen, hoewel hij met hetzelfde in andere opzichten kan verschillen, hetgeen hij niet wil verbloemen. En hij revindiceert dan ook voor zich het regt om zich zijn vrij en onbevangen oordeel over alle onderwerpen voor te behouden. Dit zal steeds zijn gedragslijn zijn. Er zijn er wel die meenen, dat er partijchap moet bestaan en haar overal voeden, of zouden willen doen ontstaan. Maar dan is het niet meer 's Lands welzijn waaraan de daden getoetst worden, maar wel aan de vraag: of het Ministerie moet blijven of niet, en dit ontardt dan veelal in personaliteiten, waardoor bij het volk de achting voor den constitutionelen regeringsvorm vermindert. Van deze algemeene beschouwingen is de toepassing deze: dat spreker niet instemt met vorige sprekers en hij ook niet zal afstemmen het hoofdstuk van kolonien. Hij hecht geheel aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, en is er nogmaals erkentelijk voor dat deze gezorgd heeft dat die koloniale politiek hier ter sprake kan worden gebracht, en niet bij motien van orde behoeft te worden behandeld, waaraan vroeger wel eens niet is gestoord. Thans kan er met kennis van zaken geoordeeld worden.

Nu een woord over de begrooting in het algemeen. Met genoegen heeft spreker als algemeene beginselen, in de rede van den Minister van Financien bij de aanbieding der begrootingswetten, voorop hooren stellen: vooreerst, dat er niet te denken is aan eene vermindering van belastingen, en dat streven moet zijn om onze inkomsten onafhankelijk te maken van de Indische bijdragen. Spr. releveert hier de geheele onjuiste beschuldiging tegen den Minister, dat hij die baten niet verlangde en dat wij daardoor Indië nog eerder zouden verliezen. Dit is ten eenenmale ongrond. Overigens is het niet de eerste keer dat deze Minister en ook spreker zelf ditzelfde in deze Kamer verkondigd hebben, ten einde tot een goed financieel stelsel te komen en niet te leunen op veranderlijke bijdragen.

Tot zoo verre is hij 't eens met den Minister, maar hij blijft niettemin volhouden dat de voorstelling van de begrooting niet juist is en er een hooger bedrag is dan over 1862. Hij moet blijven volhouden, dat wij in 1863 geen stap nader komen zullen om ons onafhankelijk van de Indische bijdragen te maken; integendeel, in plaats van een stap voorwaarts, zullen wij in dit opzigt een stap achterwaarts doen.

Spr. treedt hier in becijferingen en ontleding van het budget, om dit oordeel te staven, en doet daarbij uitkomen dat de bestrijding van dit beweren door de splitsing van de uitgaven in gewoon en buitengewoon maar tot zekere hoogte opgaat, omdat hier alles afhangt van wat als gewoon of buitengewoon moet beschouwd worden.

Hij houdt ook vol dat de Surinaamsche subsidien niet anders zijn dan *gewone* Staatsuitgaven en strekken tot verhoging van het Nederlandsche budget. Hij wijst er op dat bij de begrooting nog moet gerekend worden de som van ¼ ton tot pantsering van schepen, die, ofschoon tijdelijk uitgetrokken, toch later zal worden uitgegeven. Hij merkt ook op dat Marine thans 6 ton minder aan materieel heeft uitgetrokken; dat de gelden wegens rentebesparing moeten worden afgetrokken. — De slotsom zijner berekeningen en waardering der cijfers is dat de begrooting 8½ tonnen gouds hooger is dan die van 't vorige jaar. Hij verliest daarbij ook niet uit het oog de uitgaven die nog te gemeet worden gezien, schoon nog niet aangevraagd, en die zijn o. a. voor het Middelbaar Onderwijs, de Geneeskundige Staatsregeling, de Rentegarantie voor de doorgraving van Holland op zijn smalst. Nog meerdere uitgaven kunnen gemaakt worden.

Spr. komt nu tot zijne conclusie; zij is deze: dat men op den weg om de onafhankelijkheid der Staatsbegrooting van de koloniale baten te bereiken, niet voort- maar achterwaarts gaat.

Hij ziet niet voorbij de pogingen tot partiële bezuinigingen bij verschillende departementen, als een bewijs van eene loffelike zucht tot besparing; daartegen staan evenwel ook uitbreidingen in andere opzichten, als bijv. het plan tot het instellen van eene bouwcommissie, de weelderige organisatie van het Departement van Koloniën, de hooge onkosten voor de West-Indische eilanden en de aanzienlijke verhoging van subsidien.

Vervolgens staat hij stil bij het plan tot herziening van het belastingstelsel. Men kan niet ontkennen, dat het, ja aan de orde is, maar toch dat tot eene rigtige beoordeeling daarvan nog veel ontbreekt. Hij zal zich daarom er noch niet voor noch tegen verklaren, maar een paar vragen aan den Minister doen.

De Minister heeft zijn leedwezen betuigd dat men niet op eens eene volledige afschaffing van de gemeentecijnsen kon verkrijgen en er bijgevoegd, dat in vele gemeenten een onwettige toestand ten aanzien van vele directe belastingen heerscht. — Daaruit zou men afleiden dat de Regering dien toestand wil opheffen. Nu wordt de belasting op dienstboden en paarden aan de gemeenten gegeven om de eigen directe belastingen te verbeteren; terwijl de Minister op andere plaatsen een en ander wil dienstbaar maken tot afschaffing der accijnzen.

Spreker treedt vervolgens in eenige algemeene opmerkingen. Hij stelt daarbij op den voorgrond dat de patentbelasting wel degelijk is eene inkomstbelasting. Hij vestigt er evenwel de aandacht op dat nu naast de gemelde inkomstbelasting eene Rijks inkomstbelasting zal komen, en hij voorziet zelfs dat daardoor minvermogenen zullen bezwaard en meervermogenen ontheven worden.

Hij zou over dat alles eenige vragen wenschen te doen, doch daartoe is onmisbaar eene uitvoerige statistiek van al de gemeentelijke belastingen, gelijk in 1859 aan de Kamer is overgelegd bij de toenmalige herzienings-plannen. Er is voorts noodig eene opgave, gemeentes-gewijze ingerigt, wat eene belasting der dienstboden in de gemeenten zou kunnen opleveren. Hij wenscht nog eenige gegevens, en vraagt dit juist omdat hij veel vertrouwen in dat Kabinet stelt, hetwelk zeker niet minder aan deze Kamer zal geven dan het vroeger bewind.

Nog ééne opmerking is deze, dat de Minister het onmogelijk acht al de belastingwetten te gelijk in beaardslagting te brengen.

Voor 't overige heeft het zijne aandacht getrokken, dat de equivalenten met wiskundige juistheid overeen komen met hetgeen ter afschaffing voorgesteld wordt. Het bedrag der accijnzen die afgeschaft zullen wor-

den is geheel gelijk met dat der accijnsen die men nieuw invoeren wil, namelijk over en weder 4½ miljoen. — Het is dus meer verplaatsing van accijnsen dan afschaffing.

Spreeker herhaalt echter dat hij thans niet in de bijzonderheden van een en ander zal treden, omdat hij voor zich niets wil beslissen alvorens al de stukken van het proces voor zich te hebben.

De heer Hoffman zal even als in het vorige jaar niet uitweiden over het eindejaar, maar alleen zeggen dat er geene noemenswaardige bezuiniging is verkregen. De omstandigheden zijn tegenwoordig gelukkig veranderd; de schatkist vloeit nu over. Men behoeft dus niet te schromen nuttige uitgaven te doen, maar men moet niet vergeten dat het sterke bevenen zijn die de weelde dragen. Hij wijst er op, waardoor de geldmiddelen zoo gunstig zijn. Dat is niet veroorzaakt door ruime opbrengst van de gewone middelen, maar is eenig en alleen toe te schrijven aan de gunstige resultaten van het koloniaal stelsel en de ruime opbrengst die daaruit voortvloeit. Hij betreurt dan ook diep vele mededeelingen en voordragten nopens het koloniaal bestuur, die hij in strijd acht met 's lands belangen. Reeds in de vorige zitting heeft hij aangehouden dat door den verkoop van de koffij in Indië aanzienlijke nadeelen zijn te weeg gebracht, en desniettemin blijkt het dat de tegenwoordige Min. van Kolonien dien verkoop op groter schaal voortzet. Niet alleen het koloniaal bestuur, maar ook het financiële boezemt hem bezorgdheid in. Hij wil de plannen van den tegenwoordigen Minister van Financien niet voortuilen. Hij vreest echter dat hij aan dit Kabinet geen gunstiger stem dan aan het vorige zal kunnen geven; het koloniaal stelsel zal daarvan de hoofdoorzaak zijn.

De heer Guljé geeft de redenen op waarom hij vertrouwt aan het meerendeel van de leden van het Kabinet zijne stem te mogen schenken. Let hij op de aangekondigde financiële plannen, dan kan hij zich vereenigen met het denkbeeld om de hoogere klassen meer evenredig te treffen, omdat tot hiertoe de meeste lasten op den nijveren stand hebben gedrukt. Tegen eene belasting op de koffij vindt hij geen wezenlijk bezwaar, vooral niet wanneer de afschaffing van de belasting op de brandstoffen daar tegenover gesteld wordt. De verhooging van den accijns op het bier acht hij hoogst nuttig, niet zoozeer voor de opbrengst, maar omdat die leiden zal tot verbetering van het artikel en men daardoor tot den waren volksdrank zal geraken. Ook in de afschaffing van den accijns op de zeep ziet hij groote voordeelen, en daarvan verwacht hij eene groote ontwikkeling van dien voornamen tak van nijverheid. Hij hoopt dat de onevenredigheid van lasten door de aangekondigde maatregelen zal ophouden. Bij deze gelegenheid beklagt spreker zich ook over de eenzijdige en partijdige wijze waarop sommige voorschriften der Grondwet in toepassing worden gebracht. Hij heeft het oog op de verdeling van ambten. Uit eene volledige aantekening die hij van de benoemingen gehouden heeft, trekt hij het gevolg, dat eene stelselmatige uitsluiting van een groot deel der bevolking plaats heeft. Hij vertrouwt dat het tegenwoordige Kabinet de regtvaardigheid zal betrachten. Het is eene opmerking die hij in het belang van het Vaderland doet. Hij hoopt dat zijn vertrouwen in dit opzicht zal worden verwezenlijkt. Op verschillende bijzonderheden zal hij bij de behandeling van de begroting terugkomen.

De heer van Heemstra zegt dat hij lang gearzeld heeft of hij bij deze algemeene beraadslagingen het woord zal voeren. Het lag in den aard der zaak dat in zijne positie zekere schroomvalligheid bestond om op dit oogenblik te spreken. Maar het karakter van den volksvertegenwoordiger brengt mede dat men dergelijke schroomvalligheid behoort te overwinnen. Hij vindt zich te meer verplicht te spreken, omdat hij voornemens is tegen de meeste hoofdstukken zijne stem uit te brengen. Hij zal de wording en de samenstelling van dit Ministerie niet behandelen, maar neemt het zoo als het is, den feitelijken toestand, aan. De vraag ontstaat: wat hebben wij van dit Ministerie of van deze Ministers voor het welzijn van het land te verwachten? Wij hebben voor ons eene begroting, en dan denkt men dadelijk aan het eindejaar. Hij geloofde echter dat bij de beoordeeling van de begroting alleen de vraag te pas komt, of eene uitgave noodig is in het belang van den Staat. Is dat het geval, dan let hij er niet op of het bedrag wat hooger of lager zij. De tegenwoordige Minister van Binnenl. Zaken heeft niet geschroomd weinige jaren geleden zich te noemen de duurste Minister van dat departement. Dit duidt hij hen volstrekt niet ten kwade, maar als eene Regering het wil voorspiegelen dat zij bij uitnemendheid zuinig is en bezuiniging betracht, dan is de Vertegenwoordiger verplicht haar te wijzen op het verkeerd standpunt waarop zij zich plaatst. Nu laat hij de uitgaven voor Suriname in het midden. Hij is het eens dat de uitgaven voor West-Indië Rijks uitgaven zijn, maar het is evenzeer waar dat zij tot hiertoe niet op de begroting voorkwamen. Hij trekt dus die uitgaven af van de berekeningen, maar ook dan nog komt hij tot dit resultaat dat, als hij al de uitgaven zamen-trekt, zij, hij zegt niet hooger, maar niet minder hoog zijn dan die voor het loopende jaar. Zoo de Regering meent dat die uitgaven in het welbegrepen belang des Lands noodig zijn, en hem dit blijkt, dan zal hij ze gaarne ondersteunen. En hij voegt er zelfs bij dat hij het betreurt dat de Minister van Binnenlandsche Zaken ten aanzien van sommige posten eene te groote karigheid heeft betoond. Maar hij ziet in de begroting meer dan louter eene kwestie van cijfers. Hij is het stelsel toegedaan dat men eene begroting niet alleen moet toestemmen of afkeuren om redenen op het cijfer gegrond, maar hij vraagt daarbij tevens: in welke mate kan en mag dit Ministerie en ieder Minister op ondersteuning aanspraak maken? En nu moet hij de handelingen van de verschillende Ministers nagaan, ten einde die vraag te kunnen beantwoorden. Hij vangt aan met het hoofd van het Kabinet, den Minister van Binnenl. Zaken, die behoort heeft tot hen die bezuinigingen hebben voorgespiegeld; bij de behandeling van de begroting zal hij hem afvragen of hij getrouw gebleven is aan dat beginsel. Er is in het Voorloopig Verslag van de Kamer geklaagd over gebrek aan voortvarendheid, over de werkeloosheid van den Minister. Deze heeft gevraagd naar bewijzen. Zijne voorgangers hadden hem zoo oneindig veel ter bewerkijng overgelaten. Als de oogst dan zoo ruim kon zijn, wat heeft de tegenwoordige Minister dan geleverd van al hetgeen zijne voorgangers hebben achtergelaten? Spreker wijst er op dat er steeds aangedrongen werd, ook door den tegenwoordigen Minister, op de aanbidding van ontwerpen nopens het verleenen van concessien, de regeling der schutterijen en de exploitatie van de spoorwegen. Dit ontwerpen waren van dringende aard. Zij zijn tot hiertoe nog niet aangeboden, en omtrent sommigen is zelfs nog geene toezegging gedaan. De behandeling van het Vds hoofdstuk zal hem overvloedige redenen opleveren om aan te toonen dat, hoe liberaal

ook de vlag zij, waaronder dit Ministerie vaart, wij leven onder een stelsel van ministeriële willekeur. — Wat den Minister van Kolonien betreft, wij herinneren ons nog het tijperk dat hier van de kolonien werd gesproken als van een lastpost, en over de mogelijkheid om zich van dien lastpost te ontdoen. Het was de tijd toen er voor die kolonien leeningen werden gesloten. Maar wij herinneren ons tevens hoe door een groot man, wiens naam steeds met eere wordt genoemd, aan dien toestand een einde werd gemaakt, en hoe het stelsel van den Graaf van den Bosch voor Moederland en Koloniën gunstig heeft gewerkt. Intusschen weet men dat tijden van voorspoed wel eens tot overmoed doen overslaan. Ook ten deze droomt men steeds van omkeeren. En nu heeft men reeds uit het voorstel van de cultuurwet kunnen bespeuren welk het stelsel is van den Min. van Kolonien en van dit Kabinet. Spr. acht het zoo verdelijkelijk en omkeereud, dat hij aan een Kabinet, dat zoodanig stelsel is toegedaan, zijn vertrouwen niet kan verleenen. Wat den Minister van Financien aangaat, zijne denkbeelden waren bekend, en men mag van zijne eerlijkheid verwachten dat hij bij zijne optreding trachten zou zijne denkbeelden in toepassing te brengen. Het is van hem cordaat te achten dat hij een voorstel doet tot invoering van eene inkomsten-belasting, omdat het de meest impopulaire belasting is die in Nederland kan worden voorgedragen. Hij herinnert het gebeurde in 1844, toen eene inkomsten-belasting als een locomotief werd voorgespannen om de vrijwillige leening te doen gelukken. De antipathie tegen die belasting was zoo groot, dat de leening bijna volteekend werd. Toen gold het een maatregel die voor eens moest werken, en nu zou men dien exceptionelen maatregel voor gewone omstandigheden duurzaam in het leven willen roepen. Over andere belastingen die in het plan van den Minister liggen, zal hij thans niet uitweiden, maar hij moet zeggen dat er eene groote mate van moed noodig is om eene belasting op de koffij voor te stellen, vooral wanneer men nagaat welk een grooten tegenstand een vroeger Minister tegen die belasting heeft ondervonden, juist in de stad waar de tegenwoordige Minister vroeger woonde. Ook de voorgenomen regeling ter tegemoetkoming in den financiële nood van sommige gemeenten, zal naar zijne overtuiging weinig tevredenheid opleveren; immers weinige gemeenten zullen het verkrijgen van eene belasting op de dienstboden als eene weldaad beschouwen, en ook die op de paarden zal in vele gemeenten niet worden ingevoerd. Tot zijn leedwezen zal hij zijne ondersteuning ook niet kunnen schenken aan eenen voormaligen ambtgenoot, den Minister van Marine. Hij stelt zich daarbij voor een schip boerderende op eene onstuimige zee; aan dat schip ontbreekt een voorraad bestanddeel: dat is het roer, en daarom doobert en slingert het vaartuig. Spr. zal niet herinneren wat over de enquête gebeurd is; zij werd door den tegenwoordigen Minister nuttig geoordeeld. Aan den ijver, de kennis en bekwaamheid van de leden der commissie moet hulde worden toegebracht, maar het resultaat was dat de zaken in onzekerheid zijn gelaten. De Minister anticipeert op den uitslag van de enquête. Zoodra zij bekend werd, deed de Minister een voorstel om veertien ton voor de pantsering van schepen te bestemmen. Dat voorstel wordt in de afdelingen onderzocht, het Voorloopig Verslag wordt uitgebracht, en nu is de Minister van Marine wel overtuigd van het belang dat zoodanige schepen worden aangebouwd, maar trekt hij de voordragt weder in. Er blijkt dus uit alles, dat hier is een schip zonder roer; dat het slingert, in stede dat het schip, vooral in de stormachtige tijden die wij beleven, door eene vaste hand werd gestuurd. — Ten opzichte van den Minister van Buitenlandsche Zaken zal hij voor het oogenblik alleen spreken over de kwestie van de Maas-aftappingen. Door het vorig Kabinet was te dien aanzien met België een tractaat gesloten. De wijze waarop die zaak werd geregeld had sprekers goedkeuring wel niet in allen deele weggedragen, maar hij geloofde toch dat de uitwisseling van de ratificatie niet achterwege had moeten blijven. De Minister van Buitenlandsche Zaken heeft de aanneming van het tractaat afgeraden. Spr. was toen geen lid van de Kamer, maar hij beroept zich op het oordeel van de leden of de indruk van de rede des Ministers niet was dat men de overeenkomst gerust kon afslaan, omdat men een voordeliger tractaat zou verkrijgen. Nu zegt de Min. wel dat hij volstrekt de bedoeling niet gehad heeft dat uitzigt te openen, maar dat hij zooveel vertrouwen in de billijkheid en heuschheid van de Belgische Regering had, dat hij hoopte betere voorwaarden te kunnen bedingen. Spr. twijfelt er niet aan dat, zoo de Min. dat had gezegd, dit een geheel anderen indruk op de Kamer had te weeg gebracht. Dit heeft tot zijn leedwezen zijn vertrouwen in den Min. niet versterkt. Er blijven nog twee Ministers over, waaromtrent hij voor het oogenblik kort kan zijn. De Min. van Justitie heeft eene wet nopens de regterlijke indeeling aangeboden. Na al de bedenkingen die tegen het vroeger ontwerp waren ingebracht, had spr. verwacht dat er een gansch nieuw ontwerp zou worden aangeboden. Groot was dus zijne verwondering te ontwaren, dat de Min. met hetzelfde voorstel voor den dag is gekomen. En wat nu de Min. van Oorlog aangaat, in hem ziet spreker een man die flink en cordaat voor zijne beginselen uitkomt, die niet terugdeinst aan de Vertegenwoordiging te vragen wat hij noodig heeft, en die zich niet van zijn stuk laat brengen door sommige zijner ambtgenooten, die vroeger voor inkrimping van de uitgaven voor het krijgswesen gestemd waren, maar die nu zeker hare vroegere dwaling hebben erkend. Gaarne reikt spr. aan den Minister van Oorlog de hand. Hij is dan ook voornemens voor zijn hoofdstuk te stemmen, maar hij moet toch nog een enkel woord tot hem spreken. Uit de gewisselde stukken is gebleken dat de Minister niet zoo geheel afkeerig is van eene leger-organisatie bij de wet. En nu moet spreker verklaren dat hij van het oogenblik dat die leger-organisatie in deze Vergadering gebracht wordt, zijne hand terugtrekt. Hij toch beschouwt die organisatie bij de wet niet te behooren tot onze Constitutie; zij zal, naar hij vreest, tot zeer gevaarlijke uitkomsten leiden. Het is wenschelijk dat men kennis make met hetgeen te hier zake in het naburig België heeft plaats gehad, waar dat beginsel in de Constitutie is opgenomen, maar waar men evenzeer de overtuiging heeft verkregen van al de nadeelen daaraan verbonden. De Minister mag zich daarover dus wel beraden en spr. moet den Minister wel waarschuwen voor zijne ambtgenooten, die ongetwijfeld wel alle krachten zullen inspannen om hem te brengen daar waar hij nog niet is en waar spr. hoopt dat de Minister ook niet komen zal. Bij de behandeling van de hoofdstukken zal spr. op verschillende punten terugkomen.

De heer de Brauw zegt, naar aanleiding van den loop dien de beraadslaging genomen heeft, dat hij niet deelt in de meening, dat het Ministerie in allen opzichte homogeen is. Hij wil daarover een woord zeggen, omdat daarvan zal afhangen welke stem hij zal uitbrengen. Het is volkomen juist dat de Minister van Binnenlandsche Zaken de ziel is van het Kabinet: dit staat vast; maar als dit zoo is, dan moeten

de andere Ministers ook homogeen met hem zijn. Hij refereert zich aan den vorigen spreker en vraagt: is de Minister van Binnenl. Zaken bv. homogeen met dien van Marine, die blijk van veel weifelmoeidigheid gegeven heeft? De Minister van Oorlog zegt met moed, dat hij niet schroomden zoo meer geld aan te vragen, als dit voor 's lands defensie noodig mogt zijn, en de Minister van Binnenl. Zaken heeft zich vroeger beijverd in eene begroting van oorlog-amendementen op te doen nemen, om aan die begroting een tijdelijk en buitengewoon karakter te geven. Waar is hier homogeenheit? De Minister van Oorlog heeft ten deze wel eene groote overwinning behaald.

Spr. vraagt wijders: is de Minister van Binnenl. Zaken wel homogeen met dien van Kolonien? De Minister van Binnenlandsche Zaken is de man niet om doldriftig door te tasten; hij was altijd behedzaam en voorzigtig; maar, zegt spr., ik heb nog niet kunnen bespeuren dat dit ook het geval niet was met zijn ambtgenoot voor de Kolonien. Spr. vraagt dus of de Minister van Binnenlandsche Zaken het eens is met dien voor Kolonien, die een nieuw artikel in de Grondwet plaatst, namelijk, regeling bij de wet van koloniale aangelegenheden, niet wanneer er behoefte daaraan blijkt te bestaan, maar als de Kamer ongerust over een of ander punt is, gelijk blijkt uit 's Ministers verklaringen in stukken. Maar vooral wenscht hij te weten: is de Minister van Binnenlandsche Zaken homogeen met de groote beginselen van het koloniaal beheer, waarvan de cultuurwet een grondslag uitmaakt? — Hij is het voorgekomen, zegt spreker, dat de Minister van Kolonien in Oost-Indië wil invoeren eene regeling die eene sociale revolutie te weeg brengen en tot schromelijke gevolgen aanleiding geven moet. Is de Minister van Binnenlandsche Zaken daarmede homogeen?

Indien dat zoo is, dan zou ik tegen enkele, en misschien tegen alle hoofdstukken stemmen. Verleden jaar heb ik zoodanige vragen ook gedaan, omdat ik meende dat de toenmalige Minister van Kolonien ook niet op de hoogte was, en diens stelsel is toen eene mystificatie genoemd. Als ik nu vernam dat de Minister van Binnenlandsche Zaken homogeen was met zijn ambtgenoot voor Kolonien, dan zou ik, hoewel ongaarne, alle hoofdstukken afstemmen.

Nog een punt moet spr. releveren. De Minister van Binnenl. Zaken heeft, tegen zijne gewoonte, eene soort van phraseologie in de Memorie van Beantwoording gebezigd en uitdrukkingen die niets beteekenen, die of vragen zijn, of blijk van gevoeligheid toonen.

Bij art. 110 was in het Voorloopig Verslag aange-merkt, dat het schijnt alsof die post zoo gesteld was om de begroting lager te doen voorkomen. De Mem. van Beantw. zegt dat niemand het regt heeft om het Ministerie van voorspiegeling, van valschen schijn te verdenken. Spr. zegt dat dit onjuist is, want het regt heeft de Vertegenwoordiging wel degelijk; maar bovendien, de Minister zegt zelf in de Mem. van Toel. dat hij waarschijnlijk later voor dezen post een hooger cijfer zal moeten aanvragen. Spr. ziet hierin geene uitnodiging tot gemeenschap met de Vertegenwoordiging, maar veeleer het werkken van afschrik tegen het gemeen overleg. — Maar dit is transitu; ik hecht bovenal, zegt spr., aan het punt der homogeenheit. Er moet één weg gevolgd worden, en niet één Min. dezen kant en een ander Minister genen kant uitgaan.

De heer Hugenholtz was niet voornemens het woord te voeren, want hij had geene belangrijke bezwaren in het midden te brengen. Maar naar aanleiding van het door de laatste sprekers gezegde, zal hij kortelijc een en ander voordragen. Dat er oppositie in deze Kamer zou komen, merkt spreker op, daar twijfelde ik geen oogenblik aan, met het oog op hetgeen in de laatste jaren geschied is, en toen wij Ministerien hadden die openlijk van beginselloosheid en van eene parasitische politiek beschuldigd werden, welke zoo ingeworteld scheen dat men waande dat er geene andere politiek meer mogelijk ware; zoo zelfs dat velen tot die politiek overzingen. Het is dus te begripen dat er oppositie bestaat en hoe drijfveeren van gekwetste eigenliefte en gekwetst eigenbelang daarbij in het spel kunnen zijn. Maar de tegenwoordige oppositie is te haastig, zij schaaft zich zelve meer dan zij baat. Men had vroeger allerlei thema's: nu waren het de bischoppen, dan de diaconiegelden, een andermaal het onderwijs, nu de liberale partij, nu een koloniaal thema. Men zegt dat die partij de miljoenen van de Oost wil wegwerpen en teekent protest aan. Niemand van de liberale partij die deze wil missen, evenmin als de oppositie. En als men die kwestien nu niet wil laten rusten, dan moet men ze nu fond behandelen. Het is eene onwaarheid dat bij het tegenwoordig Gouvernement het voornemen bestaat om de kolonien te ondermijnen, zoodat de voordeelen, die aan het Moederland toevloeijen, zouden verloren gaan. Spreker stelt vertrouwen in dit Gouvernement. Wel verre van wantrouwen te koesteren, moet hij zeggen dat hij ook van de leer is dat de cijfers der begroting alleen niet beslissen. Ook hij heeft vooreleden jaar om politieke redenen afgestemd, en wel omdat hij zag dat mannen, die even te voren hemelsbreed verschilden, naast elkander aan de groene tafel zitting namen; hij was vooral ook tegen de begroting, omdat de toenmalige Minister van Financien verklaarde dat hij aan de herziening van het belastingstelsel niet zou doen.

(Het woord is thans aan den Minister van Finan., maar wegens het vergevorderd uur zal de beraadslaging morgen worden voortgezet.)

De Voorzitter deelt mede, dat de commissie van rapporteurs gereed is met haar eindverslag over het ontwerp tot amortisatie van schuld. Hij stelt voor den dag der discussie over dit ontwerp nader te bepalen. — Dienovereenkomstig wordt besloten.

Verder deelt de Voorzitter mede, dat de commissie van rapporteurs gereed is met haar eindverslag over het wetsontwerp tot verbetering der waterwegen. Hij stelt voor om ook den dag der discussie over dit ontwerp nader te bepalen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken vraagt het woord. Hij heeft een verzoek aan de Kamer te doen, en om de zaak, en om de Ministers. Wat de zaak betreft, zegt de Minister, dat deze zaak reeds lang aanhangig is en dat daaraan een groot algemeen belang verbonden is. Wij achten ons, en ik in het bijzonder, zegt de Minister, voor die belangen verantwoordelijk. Het is nu bijna tien jaren geleden dat het eerst aan mij de vraag voor eene dergelijke concessie werd gedaan. — Wat ten tweede aangaat het belang van hem, Minister, zelfs hij wenschte gaarne zijne gedachten voor dit gewigtig onderwerp te kunnen vrijhouden. Vóór er omtrent deze zaak een besluit is genomen, kan hij niet wel aan andere zaken beginnen. Ook de regeling der exploitatie van de Staats-spoorwegen staat hiermede in verband. Van wege de taak dus die ons wacht, zou de Minister gaarne zien dat de discussie over het onderwerp nopens de waterwegen bepaald werd vóór de discussie over de begroting van binnenlandsche zaken.

De Voorzitter zegt dat hij zich had voorgesteld de discussie over dit ontwerp te doen plaats hebben na

de begroting, of voor de wet op de middelen. Hij echter een der leden het voorstel des Ministers wenschte over te nemen, dan zal hij dit in omvraag brengen.

De heer van Heukelom stelt dan nu voor om de discussie over dit ontwerp te bepalen na de behandeling van hoofdstuk IV.

De Minister van Binnenlandsche Zaken dacht oorspronkelijk de discussie te bepalen na de begroting, maar hij herinnert zich geen jaar, waarin na de begroting eenige wet van eenig gewigt is behandeld. Hij vreest dat, zoo nu de discussie over dit ontwerp na de begroting plaats hebben, misschien eene opvolgallige Kamer over zulke gewigtige belangen niet moeten beslissen.

De heer van Bosse moet zich tot zijn leedwezen tegen het voorstel van den heer van Heukelom verklaren. Hij wil niets afdingen op het belang van dit ontwerp. Maar toch is het van lokaal belang en de Staatsbegroting is van Rijks belang. Zou men ons niet beschuldigen van het Staatsbelang op de achtergrond te stellen, als wij nu de waterwegen zouden behandelen? Hij stelt dus voor om de discussie over dit onderwerp te bepalen voor de behandeling der wet op de middelen.

De heer van Heukelom betooft, dat veeleer de ontwerpen nopens de waterwegen is van uitstelbaar algemeen en Rijksbelang, en niet van lokaal belang. De Minister van Binnenlandsche Zaken moet nu zeer tegen die uitdrukking opkomen. Hij is steeds een vijand geweest van het aanvuren van lokale belangen; en hij vraagt dan ook, of aan de uitvoering van dit werk niet meer groote belangen verbonden zijn, dan aan zoo velelei posten op de begroting voorkomende. De begroting is eene regeling van uitgaven voor één jaar. Dit ontwerp daarentegen loopt over meerdere jaren.

De heer Cool ondersteunt het voorstel om de beraadslagingen over het ontwerp nopens de waterwegen te doen plaats hebben vóór de behandeling van hoofdstuk V.

De heer van Heemstra wenscht ook geene vertraging te veroorzaken, maar de vraag is, of de waterwegen te midden der begroting of iets later moeten worden behandeld? De Minister wilde zijne gedachten over dit onderwerp vrijhouden. Spreker stemt hiermede volkomen in, maar ditzelfde argument geldt ook voor de begroting. Ook vreesde de Minister dat de leden na de behandeling der begroting, zouden afrispen. Spreker heeft een beteren dunk van de leden dan de Kamer dan de Minister; als er na de begroting nog groote onderwerpen moeten behandeld worden, zullen de leden niet huiswaarts keeren, maar wel op hun post blijven.

De heer Franssen van de Putte acht de opmerking van den heer van Heemstra niet juist, want de verschillende hoofdstukken der begroting hangen niet zoo in elkaar, dat niet, na den afloop der beraadslagingen over hoofdstuk IV, tot de behandeling van een ander onderwerp zou kunnen worden overgegaan. Daarbij komt, dat de ondervinding ook lijnrecht in strijd is met de hoop van den heer van Heemstra op het voltallig zijn der Kamer na de behandeling der begroting. Bovendien moeten men wel in aanmerking nemen dat, als een Minister in overweging geeft om een onderwerp op een bepaalden tijd te behandelen, daarvoor dan wel aldoende redenen zullen zijn.

De Voorzitter zegt, dat er nu twee voorstellen gedaan zijn, als: 1º, van den heer van Heukelom, om de discussie over het ontwerp nopens de waterwegen te bepalen voor de behandeling van hoofdstuk V, en 2º, van den heer van Bosse, om die discussie te doen plaats hebben voor de beraadslaging over de wet op de middelen.

Het eerst wordt in stemming gebracht het voorstel van den heer van Heukelom.

Er verklaren zich 28 leden voor en 28 tegen, zoodat de stemmen staken en eene beslissing over dit voorstel op morgen zal plaats hebben.

Voor: De heeren Guljé, Cool, Hoynck van Papendrecht, Idersda, Poortman, Elom, de Meester, de Bieberstein, van Loghem, Heemskerk, van Mulken, Golefroi, Anemaet, Dullert, Dumber, Beens, Oomen, Zylker, Heemskerk Az., Hugenholtz, van Diggelen, Cornelis, Mensonides, de Poorter, Franssen van de Putte, van Heukelom, de Lom de Berg en Heydenryck.

Tegen: De heeren van Eck, Kien, de Brauw, Dirks, Begraun, van Heiden Reinestein, Bots, Kappene, Wiltgens, van Forest, van Voorthuizen, Westerhoff, Hoffman, Blussé, Luyben, Hoekwater, van Boase, v. Lynden, van Goltstein, Nolthenius, Wybenga, Lycklama, van Heemstra, Schimmelpenninck, Storm van 's Gravesande, Groen van Prinstereer, van Asch van Wijck en de Voorzitter.

De Vergadering wordt hierop tot morgen gescheiden.

De Arrondissements-Regtbank te Goes, prov. Zeeland, heeft aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal doen toekomen een afdruk van hare beschouwingen omtrent de plaatsing van arrondissements-regtbanken in Zeeland, door haar in juni 1861 aan den Minister van Justitie ingezonden. Zij plaatst daarbij op den voorgrond, dat, vooral met het oog op de insulaire positie en zeer exceptionelen toestand van Zeeland, als uit zee door bevaarbare stroomen van elkander afgescheiden deelen te zamen gesteld, het behoud der drie arrondissements-regtbanken (gelijk die thans te Middelburg, Goes en Zierikzee bestaan) niet alleen wenschelijk, maar ook volstrekt noodzakelijk is, in het belang eener goede regtabedeeling, gelijk mede in dat der ingezetenen. De Arrond.-Regtbank te Goes vermeent dan ook eerbiedig van gevoelen te mogen zijn, dat, bij de vestiging van Regtbanken in Zeeland, de tegenwoordige standplaatsen zouden behooren te worden behouden.